

Leila Tikka

15–19-VUOTIAIDEN NUORTEN TURVALLISUUDEN TUNTEEN KOKEMUKSIA RAJAKAUPUNGISSA IMATRALLA

Opinnäytetyö

Humanistisen alan ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Nuorisokasvatuksen johtamisen ja kehittämisen koulutus
(ylempi amk)

2025

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Yhteisöpedagogi (ylempi AMK)
Tekijä	Leila Tikka
Työn nimi	15–19-vuotiaiden nuorten turvallisuuden tunteen kokemuksia raja kaupungissa Imatralla
Toimeksiantaja	Tanssistudio Jami
Vuosi	2025
Sivut	51 sivua, liitteitä 1 sivua
Työn ohjaaja	Pekka Penttinen

TIIVISTELMÄ

Imatra on noin 25 000 asukkaan kaupunki Kaakkois-Suomessa, aivan Venäjän rajan tuntumassa. Viimeaikaiset turvallisuuspoliittiset muutokset – kuten Suomen liittyminen Natoon ja itärajalle rakennettava raja-aita – ovat korostaneet alueen geopoliittista asemaa. Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 on lisännyt turvattomuuden tunnetta erityisesti Itä-Suomessa. Samalla globaalit kriisit, kuten koronapandemia ja Ukrainan sota ovat tehneet nuorten maailmankuvasta aiempaa epävarmemman. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on lisätä ymmärrystä siitä, miten nuoret kokevat turvallisuuden tunteen nykypäivän maailmassa ja samalla tukea heidän hyvinvointiaan ja uskoaan tulevaisuuteen.

Tämä opinnäytetyö on laadullinen tutkimus, joka tarkastelee 15–19-vuotiaiden nuorten kokemuksia turvallisuuden tunteesta Imatralla. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, mitkä tekijät rakentavat tai heikentävät nuorten turvallisuuden tunnetta, miten Imatran maantieteellinen sijainti vaikuttaa heidän kokemuksiinsa sekä millainen rooli medialla on tämän tunteen muodostumisessa.

Tutkimus toteutettiin puolistrukturoituna teemahaastatteluna syksyllä 2024. Haastatteluihin osallistui yhteensä 9 nuorta yläasteen 9.luokalta, ammattikoulusta sekä lukiosta. Haastattelun teemoja analysoitiin ilmiölähtöisesti eli induktiivisesti. Tulosten pohjalta muodostettiin tiivistettyjä kuvauksia nuorten kokemuksista sekä tunnistettiin keskeisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat turvallisuuden tunteen rakentumiseen – kuten perheen merkitys, sosiaalisten suhteiden laatu ja median rooli.

Keskeiset löydökset opinnäytetyössä osoittavat, että nuorten turvallisuuden tunne rakentuu kodin, läheisten, koulun ja harrastusten tarjoaman vakauden ympärille. Imatralla nuoret elävät normaalia elämää, vaikka Itä-Suomen geopoliittinen sijainti herättää keskustelua. Tutkimus tuo esiin nuorten äänen ja kokemuksen ajassa, jossa turvallisuuden tunne on jatkuvan muutoksen ja tulokinnan kohteena. Tuloksia voidaan hyödyntää nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemisessa sekä turvallisuustyössä paikallisesti ja laajemmin.

Asiasanat: Imatra, Itä-Suomi, nuoret, resilienssi, riskiyhteiskunta,

Degree title	Master of Humanities
Author	Leila Tikka
Thesis title	Experiences of the sense of security among 15–19-year-old youth in the border town of Imatra
Commissioned by	Tanssistudio Jami
Time	2025
Pages	51 pages, 1 pages of appendices
Supervisor	Pekka Penttinen

ABSTRACT

Imatra is a town of approximately 25,000 inhabitants located in Southeast Finland, close to the Russian border. Recent geopolitical developments—such as Finland's NATO membership and the construction of a border fence—have highlighted the region's strategic position. Russia's invasion to Ukraine in February 2022 has contributed to a heightened sense of insecurity, particularly in Eastern Finland. Simultaneously, global crises such as the COVID-19 pandemic and the war in Ukraine have made worldview among the young increasingly uncertain. The aim of this thesis is to enhance understanding of how young people experience a sense of security in today's world, and support their well-being and belief in the future.

This thesis is a qualitative study that explores the experiences of the 15–19-year-old youths regarding their sense of security in the city of Imatra. The aim of the research is to identify the factors that strengthen or weaken their feeling of safety, examine how the city's geographical location influences these experiences, and investigate the role of media in shaping their sense of security.

The research was carried out through semi-structured thematic interviews in autumn 2024. A total of nine young people from the 9th grade, vocational school, and upper secondary school participated in the study. The interviews were analyzed using a phenomenological, inductive approach. Summaries of the youths' experiences were conducted and key factors were identified based on the findings—such as the importance of the family, the quality of social relationships, and the influence of the media.

Key findings explain that the sense of security among the young is built around the stability provided by home, close relationships, school, and hobbies. In Imatra, young people live normal lives despite the geopolitical context of Eastern Finland. This research highlights voices and experiences of the young in a time when the concept of security is constantly evolving and subject to interpretation. The results can be used to support youth well-being, participation, and security work both locally and broadly.

Keywords: Imatra, Eastern Finland, youth, resilience, risk society,

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	TURVALLISUUDEN JA TURVATTOMUUDEN KOKEMUKSEN TEKIJÄT	8
2.1	Turvallisuuden kokemuksen rakentuminen riskiyhteiskunnassa	8
2.2	Aiemmat turvallisuuden tunnetta käsittelevät tutkimukset.....	11
2.3	Turvallisuusympäristön muutos	13
2.4	Turvallisuusympäristön muutos Imatralla.....	15
2.5	Turvalliseksi koettu elinympäristö	16
3	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	17
3.1	Tutkimuskysymykset.....	17
3.2	Tutkimuskohde	18
3.3	Tutkimusote	19
3.4	Tutkimusaineiston koonti	21
3.5	Aineiston analyysi	22
4	TUTKIMUKSEN TULOKSET	24
4.1	Turvallisuuden tunteen kokemuksen rakentuminen.....	24
4.2	Turvallisuuden tunnetta heikentävät tekijät.....	27
4.3	Alueellisen sijaintimme merkitys turvallisuuden tunteen kokemukseen	29
4.3.1	Nuorten kokemukset turvattomuudesta epävakaassa maailman tilanteessa ..	29
4.3.2	Venäjän rajan läheisyys ja raja-aita	32
4.3.3	Suomen liittyminen Natoon	33
4.4	Median merkitys nuoren turvallisuuden tunteen kokemuksessa	35
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	39
5.1	Keskeiset tulokset.....	39
5.2	Nuorten turvallisuuden tunteen erityispiirteet Imatralla	41
5.3	Tutkimuksen tulosten soveltamismahdollisuudet	44
5.4	Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arviointi.....	46
5.5	Jatkotutkimuksen aiheita	47

LÄHTEET.....	48
--------------	----

LIITTEET

Liitteet 1. Teemahaastattelun kysymykset

1 JOHDANTO

Imatra on Kaakkois-Suomessa sijaitseva kaupunki, jossa asuu noin 25 000 asukasta. Imatra tunnetaan kaupungin läpi virtaavasta Vuoksesta, koskiuomastaan sekä muun muassa Alvar Aallon suunnittelema Kolmen Ristin Kirkosta, Imatran ajoista, kansainvälisistä musiikki- ja teatterifestivaaleista sekä hyvistä urheilu- ja harrastusmahdollisuuksista. (Imatran kaupunki s.a.)

Imatran kaupunki sijaitsee aivan Venäjän rajalla, josta matkaa lähimpään rajan toisella puolella olevaan Svetogorskin kaupunkiin on noin 7 km (Imatran kaupunki s.a.). Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan vuonna 2022 vaikutti Suomen turvallisuuspoliittiseen turvallisuusympäristöön, johtaen Suomen liittymisen Natoon 4.4. 2023 (Ulkoministeriö s.a.) Alueen erityspiirteitä Venäjän läheisyyden lisäksi ovat kansainvälisen rajanylityspaikan sijainti, sekä paljon julkisuutta saanut rakenteilla oleva raja-aita. Raja-aidan rakentamista on perusteltu sillä, että se vahvistaa rajavalvontaa välittömästi ja tukee merkittävästi häiriötilanteiden hallintaa rajalla. Fyysinen este on käytännössä välttämätön tilanteissa, joissa kohdataan välineellistettyä tai laajamittaista laitonta maahantuloa. Lisäksi se vähentää Suomen riippuvuutta Venäjän rajavalvonnan tehokkuudesta. (Rajavartiolaitos 2024.)

Imatran kaupungin talous on kärsinyt huomattavasti Venäjän rajan sulkemisen seurauksena. Ennen sulkemista venäläiset matkailijat toivat merkittäviä tuloja alueelle, mutta rajan sulkeuduttua tämä tulonlähde on tyrehtynyt. Lisäksi rajan sulkeminen on vaikuttanut kaupungin väkilukuun ja yleiseen elinvoimaisuuteen, mikä on johtanut huoliin alueen tulevaisuudesta ja kehityksestä. (Schönberg 2024.)

Rajaturvallisuuteen kiinnitetään huomiota nyt erityisen tarkasti. Itärajan sulkeminen ja siihen liittyvät toimenpiteet ovat herättäneet keskustelua mediassa ja vaikuttaneet alueen asukkaiden kokemuksiin. Itärajan läheisyys näkyy monella tavalla eteläkarjalaisten arkielämässä, mutta varsinaista Venäjän pelkoa on vaikea löytää. Alueella on pitkään totuttu elämään rajan läheisyydessä ilman sen mystifiointia (Peltonen 2022).

Toimin rehtorina ja yläkouluikäisten baletinopettajana Tanssistudio Jamissa Imatralla ja opetustyön olen aloittanut vuonna 1996. Viime vuosina nuorten kanssa käydyt keskustelut ovat käsitelleet aiempaa enemmän huolia ja turvatomuuden tunteen kokemuksia. Turvallisuusympäristön muutokset heijastuvat nuorten keskusteluissa herättäen kysymyksen siitä, miten he kokevat oman turvallisuutensa, elinolosuhteensa ja tulevaisuuden näkymänsä kotikaupungissaan.

Oman kokemukseni perusteella näen, että nykyhetken jatkuvat muutokset ja kriisit haastavat nuorten arkea yhä enemmän. Siirtyminen kriisistä toiseen on lisännyt huoltani nuorten hyvinvoinnista. Keskustellessani nuorten kanssa maailman tilanteesta, huomaan yhä useammin ilmenevän epävarmuutta, hämmennystä ja alakuloa – tulevaisuus näyttäytyy monelle epävarmana ja kuormittavana.

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää rajakaupungissa Imatralla asuvien nuorten turvallisuuden tunteen kokemusta 15–19-vuotiaiden ikäryhmässä. Tutkimuksessa tarkastellaan nuorten käsitystä turvallisuuden tunteesta ja kuinka maailmanpoliittisen tilanteen muutos sekä alueellinen sijaintimme heidän kokemukseensa vaikuttaa. Tutkimukseni eroaa aiemmista tutkimuksista alueellisesti, sillä maantieteellisesti kaupungin sijainti on erityinen.

Tutkimuksessa tarkastellaan nuorten turvallisuuden tunteen rakentumista eri näkökulmista. Tutkimuksessa pyritään selvittämään, mitkä tekijät vaikuttavat nuorten turvallisuuden tunteen kokemukseen ja mitkä puolestaan heikentävät sitä. Erityistä huomiota kiinnitetään Imatran maantieteelliseen sijaintiin ja paikallisiin olosuhteisiin sekä siihen, miten median ja digitaalisen maailman merkitys näkyy nuorten turvallisuuden tunteen muodostumisessa.

Opinnäytetyön tarkoituksena on sanoittaa nuorten turvallisuuden tunteen kokemusta, pyrkien luomaan keinoja edistää nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kasvua kohti aikuisuutta. Suojasen (2022) mukaan tulevaisuuden usko, odotukset, oman elämän hallinta sekä hyvän elämän kokemuksen askelmerkit rakentuvat pikkuhiljaa nuoruuden ja aikuistumisen myötä. Turvallisuuden tunteen vahvistaminen on yksi osatekijä nuoren onnellisemmassa

kasvussa. Turvallisuus on määritelty muun muassa elämisen helppoudeksi, sekä tuttuuden, onnellisuuden ja ilon tunteeksi. (Suojanen 2022, 69.)

Jokaisella nuorella on oikeus tulla kuulluksi ja kohdatuksi omana itsenään. On tärkeää, että nuorelle annetaan mahdollisuus sanoittaa tunteitaan ja käsitellä niitä turvallisessa ympäristössä. Opinnäytetyön kohderyhmän kokemukset kuvastavat sitä maailmaa, jossa nuoret tässä hetkessä elävät. Koronapandemia on jäänyt lähimenneisyyteen, mutta sen vaikutukset nuorten elämään ovat yhä nähtävissä erityisesti oppimisessa, mielenterveydessä ja yhteisöllisyydessä. Lisäksi moni nuori kärsii koulu-uupumuksesta, mikä heijastaa pandemian jättämää taakkaa (Allianssi ry 2023,6). Opinnäytetyö kartoittaa koettuja tunteita ja sitä, miten nuorten luottamus turvallisuuden tunteen kokemuksen muodostuu. Tavoitteena on ymmärtää, miten 15–19-vuotiaat imatralaiset nuoret kokevat turvallisuuden tunteen arjessaan ja mitkä tekijät siihen vaikuttavat. Opinnäytetyöni kautta haluan tuottaa tietoa nuorten turvallisuuden tunteeseen vaikuttavista tekijöistä ja tarjota näkökulmia siihen, miten nuorten hyvinvointia voidaan tukea yhteiskunnallisesti ja paikallisesti.

Opinnäytetyön kohteena olevien nuorten turvallisuuden tunteen selvittäminen on erityisen tärkeää, sillä tässä nuoruuden vaiheessa he ovat jo hyvin tietoisia ympärillään tapahtuvista asioista. Nuoruus on usein terveellä tavalla uteliasta, utopistista ja idealistista aikaa, jossa maailmankuva laajenee pikkuhiljaa. Saadun tiedon avulla voidaan ymmärtää paremmin nuorten tämän hetken maailmankuvaa tarkastellen kysymystä, kuinka turvallisiksi oma arki, omassa kotikaupungissa Imatralla tällä hetkellä koetaan. Saaduilla tuloksilla voimme pyrkiä vaikuttamaan nuorten elinoloihin tulevaisuudessa, onhan turvallisuuden tunne ihmiselle yksi tärkeimmistä asioista. Tutkimuksen tuloksilla on mahdollisuus kehittää muun muassa tukitoimia perheissä, kouluissa, nuorisotiloissa, harrastuspaikoissa ja kaupungin nuorisostrategiassa. Nuorten arki voi olla monella tapaa jo valmiiksi pulmallista, joten koen opinnäytetyölläni olevan merkitystä.

2 TURVALLISUUDEN JA TURVATTOMUUDEN KOKEMUKSEN TEKIJÄT

2.1 Turvallisuuden kokemuksen rakentuminen riskiyhteiskunnassa

(Ilmosen & Jokisen (2002) mukaan persoonallisuuden kehityksen kannalta elämän ensimmäiset vuodet ovat ratkaisevia, vaikka minuuden rakentuminen jatkuu koko elämänkaaren ajan. Varhaislapsuudessa muodostuva luottamus on keskeinen osa turvallisuuden tunteen kehittymistä. Turvallinen kasvuympäristö, jossa lapsi kokee johdonmukaista hoivaa ja ennustettavuutta, luo perustan myöhemmälle emotionaaliselle vakaudelle ja kyvyille kohdata elämän haasteita. Jos varhaislapsuuden kasvuolosuhteet ovat epävarmat tai turvattomat, voi tämä heijastua aikuisuudessa lisääntyneenä haavoittuvuutena ja epävarmuutena, vaikuttaen turvallisuuden tunteen kokemukseen myös myöhemmissä elämäntilanteissa. Näin ollen varhainen luottamuksen rakentuminen on olennainen osa yksilön kykyä tuntea olonsa turvalliseksi niin sosiaalisissa suhteissa, kuin yhteiskunnallisessa ympäristössä. (Ilmonen & Jokinen 2002, 69.)

Suojasen (2022) mukaan turvallisuuden tunne on yksilön subjektiivinen kokemus siitä, että hän on turvassa fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti. Se perustuu ympäristön ennakoitavuuteen, ihmissuhteiden luottamukseen ja henkilökohtaiseen kykyyn käsitellä uhkia tai epävarmuutta. Turvallisuuden tunne voi vahvistua esimerkiksi sosiaalisen tuen, vakaan arjen ja positiivisten kokemusten myötä, kun taas epävarmuus, konfliktit tai yksinäisyys voivat heikentää sitä. (Suojanen 2022, 9–14.)

Hyödynnän tässä tutkimuksessa turvallisuuden tunteen kokemuksen määritelmää, joka nojaa Giddensin (1991) ja Beckin (1992) teoriaan modernisaatiosta ja riskiyhteiskunnasta. Tutkimukseni ydin keskittyy siihen, miten yksilön kokemus turvallisuudesta muotoutuu myöhäismodernissa yhteiskunnassa. Giddensin (1991) teoria refleksiivisestä modernisaatiosta ja luottamuksesta instituutioihin auttaa tarkastelemaan, miten yksilöt käsittelevät epävarmuutta ja riskejä nykyaikaisessa maailmassa. Beckin (1992) riskiyhteiskuntateoria puolestaan tarjoaa näkökulman siihen, miten yhteiskunnalliset rakenteet ja globaalit riskit vaikuttavat turvallisuuden tunteeseen.

Giddensin (1991) ja Beckin (1992) riskiyhteiskuntateoriat tarjoavat kaksi tärkeää näkökulmaa yhteiskunnan riskien ja epävarmuuksien ymmärtämisessä. Beck (1992) keskittyy enemmän teknologisiin ja globaaleihin riskeihin sekä niiden vaikutukseen yhteiskuntiin ja yksilöihin, kun taas Giddens (1991) painottaa yksilön identiteetin rakentamista ja siihen liittyvää turvallisuuden tunnetta epävarmuuden keskellä. Molemmat teoreetikot tarkastelevat riskejä refleksiivisen modernisaation kautta, jossa perinteiset yhteiskunnalliset rakenteet eivät enää tarjoa samanlaista turvaa kuin aiemmin. (Giddens, 1991; Beck, 1992)

Beckin (1992) mukaan teollisen yhteiskunnan jälkeen on syntynyt uusi riskiyhteiskunta, jossa ihmisen aiheuttamat riskit, kuten ilmastonmuutos, ydinonnettomuudet ja ympäristökatastrofit ovat hallitsevia. Modernisaation tuottamat teknologiset ja globaalit riskit ovat muuttaneet yhteiskuntaa ja perinteiset institutiot kuten valtio ja tiede, joutuvat sopeutumaan tähän uuteen tilanteeseen. Teoria yhdistää riskit globaaleihin prosesseihin, joissa kansallisvaltioiden rajat menettävät merkitystään. Riskit, kuten ilmastonmuutos, eivät ole paikallisia vaan globaalisti vaikuttavia ja vaativat laajaa yhteistyötä niiden hallitsemiseksi. (Beck 1992, 19–50.) Keskeistä teorioissa on refleksiivinen modernisaatio. Modernisaatio tuottaa itsessään riskejä, joita se ei pysty täysin hallitsemaan. Tämä johtaa siihen, että yksilö joutuu ottamaan enemmän vastuuta omista valinnoistaan ja kohtaamaan uudenlaisia epävarmuuksia. Beck (1992) mukaan yhteiskunta joutuu refleктоimaan omia tekojaan ja päätöksiään, koska monet sen kohtaamat riskit ovat itse tuotettuja. Tämä johtaa siihen, että perinteiset auktoriteetit, kuten tiede ja valtio, eivät enää pysty takaamaan turvallisuutta samalla tavoin kuin ennen. (Beck 1992, 87–124.)

Giddens (1991) puolestaan käsittelee riskiä myöhäismodernin yhteiskunnan osana ja hänen mukaansa riski liittyy refleksiiviseen identiteettiin, jossa perinteiset turvarakenteet, kuten uskonto, perhe ja yhteisö ovat menettäneet osan merkityksestään. Yksilön on jatkuvasti rakennettava ja muokattava omaa identiteettiään arvioiden ja tarkastellen aktiivisesti omaa itseään, valintojaan ja elämäntilannettaan suhteessa ympäröivään maailmaan. Giddens puhuu myös ontologisesta turvallisuudesta, eli yksilön perustavanlaatuisesta tarpeesta kokea maailma vakaaksi ja ennakoitavaksi. Modernissa yhteiskunnassa tämä turvallisuuden tunne on jatkuvasti uhattuna ja yksilöt joutuvat rakentamaan

identiteettiään yhä enemmän omien valintojensa kautta. (Giddens 1991, 70-110.)

Ontologisen turvallisuuden – eli perustavanlaatuisen kokemuksen elämän jatkuvuudesta ja ennakoitavuudesta – näkökulmasta nuorilta vaaditaan kykyä kohdata ja käsitellä epävarmuuksia sekä jatkuvia muutoksia. Identiteetti ei ole enää vakaa, vaan sitä on jatkuvasti uudistettava ja ylläpidettävä refleksiivisesti muuttuvien olosuhteiden keskellä. Joudumme navigoimaan globaalien vaikutusten ja muuttuvien yhteiskunnallisten normien keskellä. Moderni maailma tarjoaa lukuisia valintoja ja mahdollisuuksia, mutta samalla se tuo mukanaan epävarmuutta ja riskejä, jotka haastavat yksilön käsityksen itsestään, korostaen yksilön vastuuta omasta itsestään ja valinnoistaan muuttuvassa maailmassa. (Giddens 1991, 52-54.)

Giddensin ja Beckin teorit modernisaatiosta ja riskiyhteiskunnasta tarjoavat kehyksen ymmärtää, miten turvallisuuden tunne rakentuu ja mitä tekijöitä siihen liittyy. Yhteiskunnan muutos ja globalisoituminen haastavat turvallisuuden tunnetta, mutta samalla tutut arjen instituutiot voivat tarjota vakautta ja turvaa. Edellä käsiteltyjä teoreettisia näkökulmia voidaan soveltaa Imatran nuorten turvallisuudentunteen tarkastelussa, jossa arjen instituutiot, kuten koulu ja harrastukset vahvistavat turvallisuutta, mutta globaalit kriisit ja geopoliittinen epävarmuus, kuten Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan voivat heikentää sitä. Limnell & Rantapelkonen (2017) toteavat, että turvallisuuden tunne on olennainen osa ihmisen hyvinvointia ja se vaikuttaa merkittävästi yksilön käyttäytymiseen sekä päätöksentekoon. Nuorille turvallisuus liittyy erityisesti luottamukseen toisiin ihmisiin. Heidän käsityksensä turvallisuudesta rakentuu henkilökohtaisista kokemuksista omassa elinympäristössään ja arjen tilanteissa. Limnell & Rantapelkonen (2017, 41.) Kokemukseen vaikuttavat muun muassa nuorten läheiset, opiskeluympäristö, toimeentulo, terveys ja koti. Kyseiset teemat kumpuavat siis yhteiskunnastamme ja sen rakenteista, vaikuttaen arjen sujumiseen ja turvalliseksi koettuun elinympäristöön (Kivijärvi 2022).

Nuorten turvallisuuden tunne voi olla ristiriitainen: jotkut asiat voivat lisätä turvallisuuden tunnetta, mutta toiset taas herättävät pelkoa. Toisaalta globaalit kriisit ja somemaailman tuottamat uhkakuvat voivat lisätä ahdistusta ja pelkoa

tulevaisuudesta, mutta toisaalta uutisointi ja tiedon saaminen voivat myös auttaa nuoria tuntemaan, että heillä on kontrolli maailmaan ja sen tapahtumiin. Hevonoja (2024) kommentit heijastavat ajatusta siitä, kuinka tiedon ja uutisoinnin vaikutus on monivivahteinen (Hevonoja 2024). Uutiset voivat joko vahvistaa turvallisuuden tunnetta tai luoda hysteerisiä uhkakuvia, jotka eivät perustu reaali maailman tilanteisiin (Enqvist 2024). Tämä lisää epävarmuutta ja voi vaikuttaa nuorten mielikuviin maailmasta ja heidän omasta tulevaisuudestaan.

2.2 Aiemmat turvallisuuden tunnetta käsittelevät tutkimukset

MTV:n ja Suomen nuorisoalan kattojärjestön Allianssi ry:n vuonna 2022 teettämässä kyselyssä selvitettiin muutoksia nuorten turvallisuuden tunteen kokemuksessa. Kyselyyn vastasi 1322 nuorta tai nuorta aikuista. Suurin osa vastaajista oli 13–29-vuotiaita, joista yli 70 prosenttia naisia. Neljä vastaajaa viidestä (80 prosenttia) kertoi turvallisuuden tunteensa heikentyneen jonkin verran tai huomattavasti Venäjän hyökkäyksen ja siitä seuranneen kiristyneen maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi. Sodan leviämistä Suomeen sanoi pelkäävänsä 64 prosenttia vastaajista. Itänaapurin aggressio Euroopan maaperällä oli aiheuttanut vastaajissa monenlaisia tunteita, joista voimakkaimpina nousivat esiin ahdistus (70 prosenttia vastaajista), halu auttaa tai tukea ukrainalaisia (67 prosenttia) sekä pelko omasta tai läheisten turvallisuudesta (59 prosenttia). Vajaa puolet vastaajista koki tilanteen johdosta hämmennystä ja surua, noin joka kolmas toivottomuutta, vihaa ja keskittymisongelmia. Esiin nousivat myös masennus ja alakulo, univaikeudet sekä paniikki. (MTV & Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi 2022.)

Allianssi ry:n ja MTV:n kyselyn tulokset tarjoavat vertailupohjan tämän tutkimuksen havainnoille. Erityisesti alueellisten erityispiirteiden vaikutusta nuorten turvallisuuden tunteeseen voidaan analysoida peilaamalla tämän tutkimuksen tuloksia vuoden 2022 kansallisen kyselyn tuloksiin.

Kyseisen tutkimuksen mukaan epävakampi yhteiskunta aiheuttaa turvattomuuden tunnetta nuorten elämässä. Haastateltavat nuoret nimesivät turvalli-

suuden tunnetta heikentäväksi tekijöiksi yksin jäämisen tuntemattomien ihmisten ympäröimäksi. Yksin jäämisen kokemus koettiin epämiellyttäväksi, epävarmuuden sekä turvattomuuden tunteen aiheuttajaksi. Toisena teemana mainittiin yksin pimeällä liikkuminen ympäristössä, joka ei ole ennestään tuttu, mutta myös tutussa ympäristössä liikkuminen pimeällä saattoi aiheuttaa turvattomuuden tunteen kokemuksia. Giddensin (1991) teoria ontologisesta turvallisuudesta selittää, kuinka arjen ennakoitavuus ja turvallinen ympäristö luovat perustan yksilön turvallisuuden tunteelle. Nuorten kokemus turvattomuudesta yksin jäämisen tai pimeällä liikkumisen yhteydessä heijastaa Giddensin ajatusta siitä, kuinka ulkoiset tekijät, kuten vieraassa ympäristössä olemisen voivat horjuttaa yksilön kokonaisturvallisuudentunnetta. Pimeys ja tuntematon ympäristö luovat epävarmuutta, joka rikkoo turvallisuuden rutiinit ja voi aiheuttaa ahdistusta.

Beckin (1992) riskin yhteiskunta -käsitys puolestaan selittää, että modernissa yhteiskunnassa elämme jatkuvien globaalien riskien ympäröimänä, mutta yksilöt kokevat nämä riskit henkilökohtaisella tasolla. Nuorten kokemat pelot, kuten yksin liikkuminen pimeällä, voivat juontaa juurensa modernin yhteiskunnan luomiin riskeihin, kuten turvattomuuden ja rikollisuuden pelkoon, mutta myös siihen, miten nämä riskit ilmenevät ja koetaan paikallisella tasolla. Yksin liikkumisen ja vieraassa ympäristössä olemisen pelot voivat näin ollen olla heijastuksia yhteiskunnan laajemmista pelkoreaktioista ja epäluottamuksesta ympäröivää maailmaa kohtaan. (Beck1992.)

Nuoren kokemus maailman myllerryksestä ja tulevaisuuden epävarmuudesta on osa suurempaa ilmiötä, jossa yksilöt etsivät turvallisuutta henkilökohtaisesta elämästään, mutta globaalit riskit muokkaavat heidän käsityksiään turvallisuudesta ja omasta elinympäristöstään. Turvallisuus ei ole vain yksilön sisäistä tuntemusta, vaan se on jatkuvassa vuorovaikutuksessa ympäristön ja yhteiskunnan kanssa vaikuttaen siihen, kuinka turvallisesti yksilö kokee itsensä ja elämänsä (Giddens 1991). Beckin mukaan taas, vaikka uhkia ei voida aina ennustaa, on tärkeää kehittää kykyä kohdata nämä riskit ja sopeutua niiden aiheuttamaan epävarmuuteen (Beck 1992).

2.3 Turvallisuusympäristön muutos

Puolustusministeriön selonteon mukaan turvallisuusympäristön muutoksella tarkoitetaan yhteiskunnan turvallisuuteen vaikuttavien tekijöiden, kuten geopoliittisten jännitteiden, taloudellisten kriisien, teknologisen kehityksen ja ympäristöuhkien dynamiikkaa ja kehitystä. Se kuvaa, kuinka uhkakuvat ja turvallisuustoimenpiteet muuttuvat ajan myötä vaikuttaen kansalliseen ja yksilölliseen turvallisuuden tunteeseen. (Puolustusministeriö s.a.) Kaupunkilaisena ja havainnoitsijana koen, että Suomen liittyminen Natoon tuo turvaa ja vakautta, toisesta näkökulmasta tarkasteltuna mahdollisen Venäjän uhkan koetaan tulevan lähemmäksi. Rajat ovat kiinni ja vuorovaikutteisuus Suomen ja Venäjän välillä toistaiseksi minimissä.

Oman havaintoni mukaan alueellisen turvallisuuden tunteen kokemukseen vaikuttavat monet tekijät, kuten median rooli ja uutisoinnin luomat ennakkoluulot. Erityisesti geopoliittiset jännitteet, kuten mahdollinen fyysinen konflikti Venäjän kanssa, voivat muokata ihmisten käsityksiä turvallisuudesta. Marteliusen (2025) mukaan, mikäli tilanne eskaloituisi kriisiksi – esimerkiksi pakolaisvirraksi tai sotilaalliseksi konfliktiksi – itärajan alue olisi todennäköisesti yksi ensimmäisistä, joka kokisi vaikutukset. Tällaiset tapahtumat voivat herättää pelkoa ja epävarmuutta, mikä puolestaan voi heikentää alueellista turvallisuuden tunnetta. Kaikki nämä tekijät, mukaan lukien median raportointi ja geopoliittiset olosuhteet, voivat vaikuttaa merkittävästi alueelliseen turvallisuuden tunteen kokemukseen sekä nykyhetkessä, että tulevaisuudessa. (Martelius 2025)

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 aiheutti turvattomuuden ja epäuskon tunteen kokemuksia. Uutiskuvat vilisivät silmissä ja puhjenneen kriisin äärellä päivittäisiä uutisia oli hämmentävää uskoa todeksi. Konflikti aiheutti Suomen liittymisen pikavauhtia Natoon, koska koettiin, että

Suomen ja Euroopan turvallisuus- ja toimintaympäristössä on tapahtunut perustavanlaatuisen muutos Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Tätä varten laadittiin selonteko, jossa arvioitiin Venäjän hyökkäyksen aiheuttaman ulko- ja turvallisuuspoliittisen toimintaympäristön muutosta ja sen vaikutuksia Suomelle. Selonteossa arvioitiin lisäksi muuttuneen turvallisuustilanteen vaikutuksia sekä

Suomen kokonaisvaltaista varautumista talouteen, kriisinsietokykyyn, huoltovarmuuteen, sisäiseen turvallisuuteen, kyberturvallisuuteen, hybridivaikuttamiseen ja kriittiseen infrastruktuuriin kokonaisturvallisuuden mallin mukaisesti. (Valtioneuvosto 2022).

Turvallisuusympäristön muutoksen ilmiöihin kuuluu sosiaalinen media ja journalismi, joilla molemmilla on merkittävä rooli tiedonvälityksessä (Tulevaisuusvaliokunta 2024). Itäraja nousee uutisotsikoihin lähes päivittäin ja uutisoinnissa pohditaan itärajalla sijaitsevien kaupunkien asemaa hypoteettisesta näkökulmasta, esimerkiksi Venäjän mahdollisen hyökkäyksen yhteydessä. Toisaalta korostetaan, että tällä hetkellä Suomeen ei kohdistu välitöntä sotilaallista uhkaa (MTV Uutiset 2024). Suojelupoliisin (Supo) mukaan Venäjä on edelleen Suomen merkittävin turvallisuusuhka. Venäjän toimet ovat merkittävästi vaikuttaneet turvallisuusympäristön muutokseen, eikä tilanteessa ole toistaiseksi nähtävissä paranemista. Venäjä on osoittanut valmiutta käyttää laajasti erilaisia keinoja poliittisten tavoitteidensa edistämiseksi, mikä on herättänyt huolta kansainvälisessä yhteisössä. (Martelius 2025.)

Uhkakuvista huolimatta Itä-Suomessa asutaan ja eletään, lapset ja nuoret kasvavat kaupungissa, Suomessa, jonka oletamme olevan turvallinen kaikille sen kansalaisille. Turvallisuusympäristömme on muuttunut ja muuttanut ajatteluaamme omasta turvallisuudestamme.

Hevonojan (2024) tekemässä Radio Suomen haastattelussa tuodaan esiin, että nuoriin kohdistuu paljon ulkopuolisia paineita ja uutisoinnilla maailman tapahtumista on merkittävä vaikutus nuorten hyvinvointiin. Globaalit kriisit, kuten vaikkapa Ukrainan kriisi ja koronakriisi vaikuttavat siihen, että nuori omaksuu maailmankuvakseen uhkien maailman. Se vaikuttaa väijäämättä siihen, millälaisen tulevaisuuskuvan nuori rakentaa itselleen. (Hevonoja 2024.) Tiedon välittymisellä on siis merkitystä yleisesti väestön keskinäiseen luottamukseen, sekä luottamukseen yhteiskunnallisiin toimijoihin, niin myönteisesti kuin kielteisesti. Kaikki nämä ilmiöt yhdessä ovat arkeemme vaikuttavia tekijöitä ja osa turvallisuuden tunteemme kokemusta. Kaarkosken ym. (2022) mukaan sosiaalisella medially ja uutisoinnilla on lisäksi todellista vaikutusta mielikuvamme ympäröivästä maailmasta ja turvallisuuden tunteen kokemuksesta.

Luemme ja kuulemme uutisia ympäri maailman ajantasaista kuvaa ja informaatiota tulkiten. Todenperäistä tietoa on nykyisin vaikea erottaa disinformaatiosta, joka osaltaan ruokkii lisää epätietoisuutta. (Kaarkoski ym.2022).

2.4 Turvallisuusympäristön muutos Imatralla

Maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi Imatran turvallisuusympäristön muutokseen vaikuttaa rajan läheisyys. Marteliuksen (2025) mukaan Venäjä jatkaa valmistautumistaan syvenevään vastakkainasetteluun länsimaiden kanssa ja säilyttää keinot, joihin se voi tarvittaessa turvautua. Venäjä vahvistaa valmiuksiaan erilaiseen vihamieliseen toimintaan länsimaita, mukaan lukien Suomea kohtaan. Tämä varautuminen ei kuitenkaan välttämättä tarkoita välitöntä aikomusta toteuttaa kyseisiä toimia, mutta siihen on varauduttava. (Martelius 2025.) Tällä hetkellä Suomen ja Venäjän rajaliikenne on kaikilta osin kiinni ja kahdenväliset suhteet valtioiden välillä entiseen verrattuna minimitasolla (Rajavartiolaitos 2023). Tilanteen vuoksi taloudelliset menetykset alueella ovat valtavat ja kaupunki kärsii äkillisestä rakennemuutoksesta kaupan ja palveluiden suistuttua alamäkeen rajojen sulkeuduttua ensin koronapandemian ja nyt sodan vuoksi (Schönberg 2024). Tilanteella voi olla vaikutusta elinolosuhteisiin ja ne voivat välillisesti tuottaa lisää turvattomuuden tunteen kokemuksia esimerkiksi toimeentuloon liittyvissä asioissa. Koprán (2023) mukaan Etelä-Karjala ja Baltian maiden itäiset rajamaakunnat kohtaavat yhteisiä haasteita geopoliittisen tilanteen seurauksena. Alueiden elinvoimaa heikentävät muun muassa matkailun hiipuminen, tuulivoiman rakentamisen rajoitukset, EU-rahoituksen väheneminen sekä väestön ikääntyminen ja väheneminen. Lisäksi investointien puute ja infrastruktuurin, kuten sähkönsiirtojärjestelmien kehittymättömyys voivat heikentää rajamaakuntien houkuttelevuutta, mikä saattaa johtaa sekä taloudellisiin ongelmiin, että turvallisuusuhkiin. Näiden alueiden elinvoiman vahvistaminen on tärkeää niin Suomen kuin koko EU:n turvallisuuden näkökulmasta. (Kopra 2023.)

Itä-Suomen nuoret kokevat turvallisuuden eri tavalla kuin muualla Suomessa asuvat ikätoverinsa, toteavat Limnell & Rantapelkonen tutkimuksessaan. He ovat tarkastelleet laajasti nuorten turvallisuuden tunnetta ja erityisesti sitä, mitä nuoret itse ajattelevat turvallisuudesta (Limnell & Rantapelkonen 2017).

Tämä tutkimus tarjoaa arvokkaan vertailukohdan käsitykselle, jonka mukaan jo vuonna 2017 Venäjän läheisyys aiheutti alueella epävarmuutta.

Imatran turvallisuusympäristön muutokset ovat näkyneet konkreettisesti muun muassa rajavalvonnan tiukentamisena ja infrastruktuurin kehittämisenä. Esimerkiksi keväällä 2023 valmistui kolme kilometriä pitkä testiaita ennen varsinaisen raja-aidan rakentamista (Yle 2022). Lisäksi syksyllä 2023 rajanylityspaikkojen, kuten Vaalimaan, Nuijamaan, Imatran ja Niiralan väliaikainen sulkeminen vaikutti merkittävästi alueen liikenteeseen ja turvallisuustilanteeseen (Rajavartiolaitos 2023). Myös alueen taloudellinen tilanne on heijastellut turvallisuusympäristön muutoksia. Joulukuussa 2024 Imatran työttömyysaste nousi 18,7 prosenttiin (Imatran kaupunki 2024). Toisin kuin muualla Suomessa, Imatralla maailmantilanteen muutos näkyy katuympäristössä taloudellisen toimeliaisuuden vähenemisenä. Konkreettinen muutos ilmenee rajalle rakennettavan aidan työmaana tai sen liikenteen näkyvyytenä, joka toimii nuorten arjessa eräänlaisena muistutuksena poikkeuksellisista ajoista.

2.5 Turvalliseksi koettu elinympäristö

Sisäministeriön turvallisuusstrategian mukaan sisäinen turvallisuus merkitsee sitä, että ihmiset voivat Suomessa elää ilman pelkoa rikollisuudesta, häiriöistä, onnettomuuksista tai muista kansallisista tai kansainvälisistä uhkista – samalla nauttien yhteiskunnan tarjoamista oikeuksista ja vapauksista. Strategiassa korostetaan, että sisäisen turvallisuuden toimintaympäristö on muuttunut aiempaa monimutkaisemmaksi ja siihen vaikuttavat yhä enemmän myös ulkoiset, Suomen rajojen ulkopuolelta kumpuavat tekijät. Tulevaisuudessa turvallisuustilanteiden muutokset ovat yhä todennäköisempiä ja niihin varautuminen ennalta on entistä vaikeampaa. (Evwaraye 2017.)

Turvallisuus on tunne, joka syntyy arjen rutiineista, ennakoitavuudesta ja varautumisesta sekä erityisesti luottamuksesta siihen, että yhteiskunnan rakenteet kriisin keskellä kestävät. Erityisen tärkeäksi asiaksi koetaan, että varsinkin lasten ja nuorten mahdollisimman tavallinen arki jatkuu niin kasvatuksessa ja koulutuksessa, kuin vapaa-ajallakin. Globaali koronapandemia vaikutti erityi-

sesti nuoriin, joiden koulunkäyntiä ja harrastustoimintaa rajoitettiin voimakkaasti. Kokemukseni mukaan nuoret kasvavat pääsääntöisesti yhteisöissä, joissa vuorovaikutus ja kohtaaminen arjessa ovat tärkeitä. Sosiaalisten suhteiden puuttuminen, koulunkäynnin ja harrastusten pirstaloituminen pidempiaikaisesti ovat mielestäni vaikuttaneet nuorten hyvinvointiin tavalla, jonka vaikutukset ovat nähtävillä tulevaisuudessa. Raportin mukaan kriisistä toiseen liukuminen, joihin yksilöinä emme ole pystyneet vaikuttamaan, tulee ennusteiden mukaan näkymään nuortemme hyvinvoinnissa tulevaisuudessakin (Katsaus nuorten hyvinvointiin 2023).

Turvallinen elinympäristö alueellamme ei ole konkreettisesti muuttunut, ainoastaan uhkakuvien ja alueellisen negatiivisen ilmapiirin luominen mediassa ovat nakertaneet luottamusta huomiseen. Meidän on osattava käsitellä ulkoa päin tulevat uhat, joihin emme itse pysty vaikuttamaan ja toisaalta joudumme muuntautumaan riskisemmän maailman mukaan, sopeutumaan ja sopeuttamaan turvallisuuden tunteen kokemustamme.

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

3.1 Tutkimuskysymykset

Tässä opinnäytetyössä tutkimuskysymykset keskittyvät nuorten turvallisuuden tunteen rakentumiseen eri näkökulmista. Tavoitteena on vastata seuraaviin kysymyksiin:

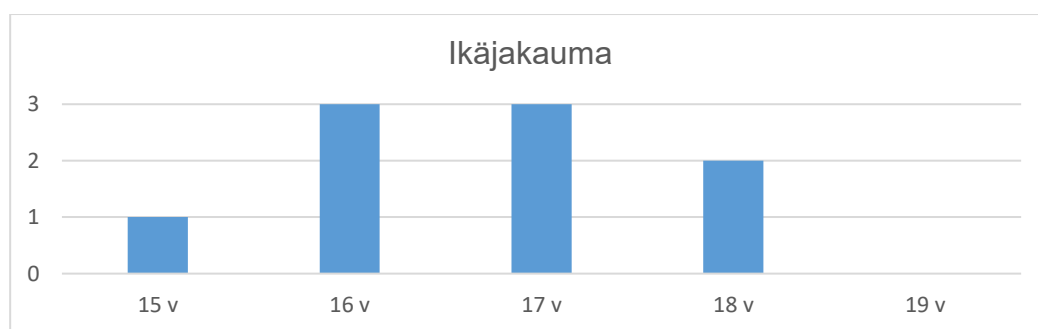
- Mitkä tekijät vahvistavat nuorten turvallisuuden tunnetta?
- Mitkä tekijät heikentävät nuorten turvallisuuden tunnetta aiheuttaen epävarmuutta tai uhkaa?
- Miten Imatran maantieteellinen sijainti ja paikalliset olosuhteet vaikuttavat nuorten turvallisuuden tunteeseen?
- Millainen rooli medialla ja digitaalisella maailmalla on nuorten turvallisuuden kokemuksissa?

Tutkimuksessa painotetaan Imatran maantieteellisen sijainnin ja paikallisten olosuhteiden merkitystä nuorten turvallisuuden tunteelle, mikä korostuu erityi-

sesti rajakaupungin kontekstissa. Taustalla vaikuttaa muuttunut turvallisuuspoliittinen tilanne, mikä tekee tarpeelliseksi tarkastella kansallista kokonaisuutta erityisesti rajaseudulla asuvien nuorten näkökulmasta.

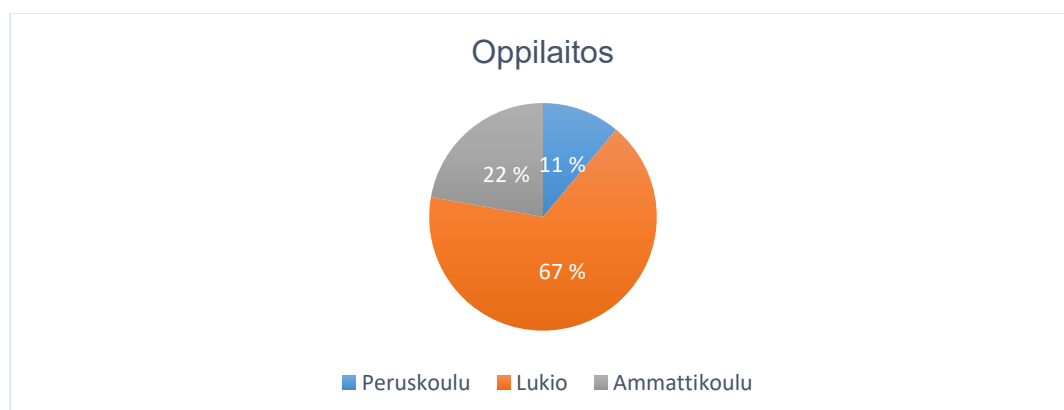
3.2 Tutkimuskohde

Teemahaastatteluihin osallistui yhdeksän 15–19-vuotiasta nuorta yläasteen 9. luokan, ammattikoulun sekä lukion piiristä. Haastatteluun osallistuneet nuoret valitsin oma työpaikkani ja nuorten ystäväpiirien kautta. Haastattelut toteutettiin työpaikallani kahdessa eri osassa marraskuun 2024 aikana. Taustaorganisaationa voidaan pitää Tanssistudio Jamia, jonka rehtorina ja baletin opettajana toimin. Oma kiinnostukseni aiheeseen lähti vapaasta keskusteluista nuorten kanssa, lisäksi ajankohta nuorten kokemusten kartoitukselle on erityinen.

Kuva 1. Tutkittavien ikäjakauma

Sain tutkimukseeni mukaan eri ikäluokkia edustavia nuoria yläkoulun viimeiseltä luokalta, lukion sekä ammattikoulun opiskelijoista yhteensä 11 henkilöä. Haastattelupäivänä tutkimuksesta jäi pois 15-vuotias tyttö, sekä 16-vuotias poika, joista toinen sairastui ja toinen ei halunnutkaan osallistua.

Kuva 2. Tutkittavien oppilaitos

Tutkimukseen osallistuvien nuorten ydinryhmän valikoituminen toteutettiin omien sidosryhmieni kautta. Käytin harkinnanvaraista otantaa, joka on keskeinen osa laadullista tutkimusta. Surin (2011) mukaan harkinnanvaraisessa otannassa tutkija valitsee osallistujat tarkoituksellisesti sen perusteella, keiden kokemukset ja näkökulmat ovat tutkimuksen kannalta olennaisia (Suri 2011). Tässä tutkimuksessa kohderyhmänä ovat 15–19-vuotiaat nuoret, joiden näkemykset turvallisuuden tunteen kokemuksesta ovat keskeisiä tutkimusaiheen kannalta. Kriteerinä haastateltavien valinnalle voidaan pitää aiemmin käytyjä mielenkiintoisia keskusteluja kohderyhmäikäisten nuorten kanssa. Näiden keskustelujen kautta löysin tutkimukselleni aiheen ja oikeastaan koko tutkimus on lähtenyt liikkeelle nuorista ja heidän ajatuksistaan. Toisin kuin satunnaisotannassa, harkinnanvaraisessa otannassa ei pyritä tilastolliseen edustavuuteen, vaan tavoitellaan ilmiön laadullista ymmärrystä tietyssä kontekstissa. (Suri 2011.) Tässä tapauksessa nuorten kokemukset ja tulkinnat turvallisuudesta voivat heijastua arkiympäristön, digitaalisen maailman ja yhteiskunnallisen muutosten vaikutuksista. Vaikka kohderyhmä on valittu aikaisempien kokemusteni perusteella, tämä ei tarkoita, että tutkimus olisi ennalta määrätty, vaan se tuo esiin juuri tietyn ryhmän kokemuksia ja näkökulmia. Tutkimusasetelma on tietoinen ja perusteltu, mikä lisää tutkimuksen syvyyttä ja relevanssia. (Suri 2011, 63-75.)

3.3 Tutkimusote

Haastattelukysymykset laadittiin siten, että ne mahdollistivat avointen ja henkilökohtaisten kokemusten kuvaamisen. Tämä lähestymistapa auttoi tavoittamaan merkityksiä ja nuorten omia näkemyksiä turvallisuuden tunteesta. Teemahaastattelun avulla saatu aineisto analysoitiin laadullisin menetelmin, erityisesti sisällönanalyysin avulla, jotta voitiin tunnistaa turvallisuuden tunteeseen vaikuttavat keskeiset tekijät. Salokoski & Mustonen (2007) mukaan mediasisällöt vaikuttavat laajasti lasten ja nuorten tiedolliseen, tunne-elämän ja identiteetin kehitykseen sekä fyysiseen ja sosiaaliseen kehitykseen (Salokoski & Mustonen 2007). Tämä viittaa siihen, että median välittämät sisällöt voivat joko vahvistaa tai heikentää nuorten turvallisuuden tunnetta riippuen siitä, millaisia viestejä ja kuvia he kohtaavat mediassa. Lisäksi Santamäki & Vainio

(2020) käsittelevät opinnäytetyössään sosiaalisen median käytön vaikutuksia nuorten terveyteen. Heidän tutkimuksensa mukaan sosiaalisen median käytöllä on sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia nuorten hyvinvointiin, mikä voi heijastua myös heidän turvallisuuden tunteeseensa (Santamäki & Vainio 2021).

Haastattelurunko rakennettiin neljän pääteeman ympärille, jotka noudattelivat tutkimuskysymysten sisältöjä.

1. **Turvallisuuden tunteen rakentuminen**– haastateltavilta kysyttiin, mitkä asiat saavat heidät tuntemaan olonsa turvalliseksi. Tämä teema perustuu Giddensin (1991) käsitteeseen ontologisesta turvallisuudesta, joka korostaa tuttuuden ja ennakoitavuuden merkitystä yksilön hyvinvoinnille.
2. **Turvallisuutta heikentävät tekijät**– haastattelussa käsiteltiin tilanteita ja olosuhteita, joissa nuoret kokevat epävarmuutta tai turvattomuutta. Tämä teema pohjautui Beckin (1992) riskiyhteiskuntateoriaan, jonka mukaan modernisaatio tuo mukanaan uusia, aiemmin tuntemattomia riskejä.
3. **Maantieteellinen sijainti ja ympäristö**– haastateltavilta kysyttiin, miten Imatran sijainti, paikallisyhteisö ja kaupunkirakenne vaikuttavat turvallisuuden tunteeseen. Tämä liittyy Giddensin (1991) näkemykseen siitä, miten yhteisön tarjoama sosiaalinen luottamus voi vahvistaa turvallisuuden kokemusta.
4. **Median merkitys**– haastateltavilta kysyttiin, miten uutiset, sosiaalinen media ja muut viestintävälineet vaikuttavat heidän turvallisuuden tunteeseensa. Tämä teema nousi esiin aiemmasta Salokoski & Mustosen (2007) tutkimuksesta, jonka mukaan media voi lisätä turvattomuuden tunnetta korostamalla uhkia ja riskejä. (Salokoski & Mustonen 2007)

Tutkimusmenetelmänä käytän laadullista teemahaastattelua, jossa keskitytään ennalta määriteltuihin teemoihin tai aihealueisiin. Haastattelut ovat puolistrukturoituja, joten haastateltavalla on mahdollisuus kertoa kokemuksistaan ja näkemyksistään myös vapaasti. Laadullinen tutkimusote (kvalitatiivinen tut-

kimus) perustuu syvälliseen ymmärrykseen ja tulkintaan ihmisten kokemuk-
sista, merkityksistä ja näkemyksistä, tässä tapauksessa kokemukseen turvalli-
suuden tunteesta. (Hakala 2018.) Tämä lähestymistapa on erityisen sovelias
kyseisessä kartoituksessa, jossa pyritään ymmärtämään ilmiöitä osallistujien
omista lähtökohdista ja ympäristöistä käsin. Hakalan (2018) kuvaus laadulli-
sen tutkimuksen tekijästä sisäpiirin tarkkailijana korostaa tutkijan roolia ilmiön
aktiivisena havainnoijana, joka pyrkii välttämään liiallista eläytymistä mutta
säilyttää herkkyyden tutkittavan aiheen erityispiirteille. Laadullisen tutkimuksen
etuna on, että se antaa äänen tutkimukseen osallistuville ja mahdollistaa ai-
nutlaatuisten kokemusten ja merkitysten esille nostamisen. Tämä on tärkeää
erityisesti silloin, kun tutkimus kohdistuu pieniin tai marginaalisiin ryhmiin, joi-
den näkemyksiä ei usein oteta huomioon kvantitatiivisissa tutkimuksissa. (Ha-
kala 2018, 20-22.) Tämä menetelmä sopii erityisen hyvin tutkimuksen tavoit-
teeseen, sillä nuorten turvallisuuden kokemus on subjektiivinen ja siihen vai-
kuttavat sekä yksilölliset, että yhteiskunnalliset tekijät (Giddens 1991; Beck
1992).

3.4 Tutkimusaineiston koonti

Haastattelut toteutettiin kahdessa osassa. Ensimmäinen haastattelukerta jär-
jestettiin 2.11.2024, jolloin seitsemän nuorta osallistui 75 minuutin mittaiseen
keskusteluun. Toinen haastattelukerta pidettiin 19.11.2024 ja siihen osallistui
kaksi nuorta 45 minuutin ajan. Avoimien keskustelujen nauhoite litteroitiin tu-
lostien analysointia varten. Tutkimukseen liittyvien materiaalien säilyttämisessä
sekä haastattelutilanteessa noudatettiin hyviä, tutkimuksen tiedonkeruulle
asetettuja eettisiä sääntöjä. Tutkimukseen osallistuneet nuoret eivät ole tun-
nistettavissa tutkimuksessani.

Haastattelutilanne järjestettiin rauhalliseen tilaan, jossa keskeytyksen mahdol-
lisuus minimoitiin. Kysymys turvallisuuden tunteen kokemuksesta on mieles-
täni vaikea myös meille aikuisille, joten keskustelutilanteen luominen turval-
liseksi ja lämminhenkiseksi, sekä rohkeaan ja avoimeen keskusteluun kannus-
tavaksi, oli erityisen tärkeää.

Haastattelussa oli neljä ydinkysymystä, joiden lisäksi esitin apukysymyksiä tukemaan ja tarkentamaan pääkysymysten sisältöä (Liite1). Apukysymysten tarkoituksena oli syventää keskustelua, ohjata haastateltavaa pohtimaan teemojen eri ulottuvuuksia sekä varmistaa, että kaikki olennaiset näkökohdat tulivat käsitellyiksi mahdollisimman kattavasti.

3.5 Aineiston analyysi

Tutkimuksen aineistolähtöisyys ilmenee teemojen kautta. Aineiston analyysimenetelmänä käytin induktiivista päättelyä, joka perustuu aineiston luonteeseen ja tutkimustavoitteisiin. Hirsjärvi & Hurmeen (2022) mukaan induktiivisessa lähestymistavassa aineisto toimii lähtökohtana ja sen perusteella muodostetaan yleisiä teemoja tai teorioita. Tutkimuksen analyysimenetelminä voidaan käyttää esimerkiksi merkitysten tiivistämistä, jossa haastatteluvastaukset pelkistetään ytimekkäiksi kuvauksiksi tai merkitysten tulkintaa, jossa pyritään löytämään myös piilotettuja merkityksiä. Näiden avulla voidaan tarkastella, miten aineisto suhteutuu teoreettiseen viitekehykseen – esimerkiksi turvallisuuden subjektiivisiin ja objektiivisiin näkökulmiin – ja tehdä aineistoon perustuvia johtopäätöksiä. (Hirsjärvi & Hurme 2022, 144.) Opinnäytetyöntekijänä pyrin muodostamaan yleisiä teemoja tai teorioita aineiston yksityiskohtien pohjalta ilman, että aineistoa tarkastellaan valmiin teoreettisen viitekehyksen läpi. Pyrin merkitysten tiivistämiseen, jossa haastateltavien esittämät merkitykset pelkistetään lyhyiksi, ytimekkäiksi kuvauksiksi. Kuvausten avulla pystyin analysoimaan, mitkä elementit nuorten haastatteluissa korostuvat turvallisuuden tunteen rakentumisessa, kuten perheen tuki tai median merkitys, muutamia mainitakseni.

Tässä opinnäytetyössä nuorten turvallisuuskokemuksia analysoitiin Hirsjärven ja Hurmeen (2022, 144) kuvaaman merkitysanalyysin mukaisesti. Menetelmä tarjosi systemaattisen tavan käsitellä laadullista aineistoa ja syventää ymmärrystä ilmiöstä. Ensivaiheessa aineistoa tarkasteltiin kokonaisuutena yleisten teemojen hahmottamiseksi. Tiivistämisvaiheessa yksittäiset vastaukset pelkistettiin säilyttäen olennaiset merkitykset ja toistuvat ilmaukset. Luokittelussa vastaukset järjestettiin temaattisiin ryhmiin, kuten maantieteellisiin, psykologi-

siin ja sosiaalisiin turvallisuustekijöihin. Narratiivien muodostamisessa laadittiin tarinallisia kuvauksia, joissa heijastuivat esimerkiksi luottamuksen, epävarmuuden, pelkojen ja toiveikkuuden teemat. Tulkinnan ja merkitysten luomisen vaiheessa analysoitiin, miten nuoret rakentavat ja kokevat turvallisuutta suhteessa ympäröivään yhteiskuntaan. Näiden analyysivaiheiden yhdistäminen mahdollisti aineiston jäsentämisen ja kokonaiskuvan muodostamisen nuorten turvallisuuskokemuksista.

Taulukko 1. Merkitysanalyysin vaiheet (Hirsjärvi & Hurme 2022)

Analyysivaihe	Tarkasteltava osa-alue	Esimerkit nuorten turvallisuuskokemuksista	Menetelmä	Tavoite
Tiivistämisen analyysi	Haastattelujen keskeiset huomiot	"Kokemus siitä, että kaupungissa ei ole turvallista liikkua yöllä"	Tiivistämisellä nosto	Tärkeimpien teemojen esiin nostaminen ja selkeyttäminen
Luokittelu	Maantieteelliset, psykologiset, sosiaaliset tekijät	Maantieteelliset: "turvallisuuden tunteet vaihtelevat asuinalueen mukaan"	Kategorisointi	Ymmärtää turvallisuuden kokemuksen monimuotoisuus
Narratiivien muodostaminen	Yksittäisten kokemusten kertominen	"Kokemus, kun joudun yksin tuntemattomien ihmisten keskelle"	Narratiivin luominen	Yksittäisten kokemusten tuominen esiin ja ymmärtäminen
Tulkinta ja merkitysten luominen	Miten turvallisuuden kokemus muodostuu ja mitä se merkitsee	"Turvallisuus on enemmän henkistä hyvinvointia kuin fyysistä suojaa"	Tulkinta ja merkitys	Johtopäätösten tekeminen turvallisuuden kokemusten syvyydestä

4 TUTKIMUKSEN TULOKSET

4.1 Turvallisuuden tunteen kokemuksen rakentuminen

Turvallisuuden tunne näyttää rakentuvan ensisijaisesti läheisten ihmisten, kuten perheen ja ystävien läsnäolosta, sekä arjen tutusta ja ennakoitavasta ympäristöstä. Koulu ja harrastuspaikat näyttävät merkittävänä turvaa tuottavina ympäristöinä, joissa nuori voi toimia itselleen tutussa ja luotettavassa ilmapiirissä. Vastauksissa korostui, että vaikka Itä-Suomen turvallisuuspoliittinen tilanne on muuttunut, arjen jatkuvuus ja sosiaalisten suhteiden pysyvyys vahvistavat nuorten turvallisuuden kokemusta. Tulosten perusteella turvallisuutta ylläpitävät ennen kaikkea ennakoitavuus, läheiset ihmissuhteet ja tuttuuden luoma vakaus. Nuorten vastaukset tukevat käsitystä siitä, että valittu kohde-ryhmä kykenee tuottamaan merkityksellistä tietoa omista subjektiivisista turvallisuuskokemuksistaan. Miettisen ym. (2020) mukaan tutkimukseen osallistuvat 15–19-vuotiaat nuoret elävät nuoruuden siirtymävaihetta. Heidän kokemuksensa turvallisuudesta voivat olla erityisen herkkiä ympäristötekijöille, yhteisöllisyydelle ja sosiaalisille suhteille (Miettinen ym. 2020).

Seuraavissa vastauksissa tuodaan esiin nuorten omia näkemyksiä sosiaalisten suhteiden ja tuttujen ympäristöjen merkityksestä turvallisuuden tunteen kannalta. Nuorten vastaukset kuvaavat sosiaalisten suhteiden tärkeyttä ja sitä, kuinka turvalliselta tuntuu olla tuttujen ja läheisten ihmisten ympäröimänä. Vastaukset viittaavat siihen, että sosiaaliset suhteet ovat keskeinen turvallisuuden tekijä.

Perheen ja itselle tärkeiden ihmisten ja kavereiden kanssa tutuissa paikoissa tuntuu turvalliselta. Jos menee toiseen kaupunkiin, niin ei tunnu niin turvalliselta kuin kotikaupungissa. (H3)
Jos on vieraassa paikassa, niin yksikin tuttu ihminen lisää turvallisuuden tunnetta. (H9)

Varmaan sillei kotona tai jos ei kotona niin semmoisten läheisten ihmisten ympärillä, joita ei tarvitse millään tasolla pelätä. Kotona on turvallista. (H8)

Seuraavissa nuorten vastauksissa korostuu ympäristön tuttuuden merkitys turvallisuuden tunteen luomisessa. Tuttu ympäristö auttaa ylläpitämään turvallisuuden tunnetta vähentäen turvattomuuden kokemusta. Tämä liittyy ontologiseen turvallisuuteen, sillä kun ympäristö on tuttu ja ennakoitavissa, yksilö voi luottaa siihen, että asioilla on järjestys, eikä hänen elämänsä ole uhattuna (Giddens 1991).

Tutut paikat on itselle tosi tärkeitä. (H6)

Koulussa on tutut opettajat ja muut työntekijät, jotka tuntuvat turvallisilta, harrastuspaikka ja koti. (H6)

Tutut ihmiset tuntuu turvalliselta, tuntemattomat ei niinkään. (H5)

Kotona tuntuu turvalliselta, tai niin kun nyt täällä, tai sitten ihmisten kanssa tai vaikka yksinäänkin. Jos on semmoinen niinku suojaisa paikka ja ihmisiä, joihin voi luottaa. Tiedän, että ne että ei tee mitään. Tutuus on turvallista (H9)

Seuraavat nuorten näkemykset havainnollistavat, miten luottamus, ennakoitavuus ja läheiset ihmissuhteet konkretisoituvat heidän kokemuksissaan ontologisesta turvallisuudesta. Ontologinen turvallisuus perustuu osittain siihen, että ihmisellä on ympärillään luotettavia ja ennakoitavia ihmissuhteita. Vastaukset viittaavat siihen, että sosiaalinen verkosto ja läheiset ihmissuhteet tuovat turvaa. Luottamus muiden ihmisten toimintaan ja tunteminen, että ympärillä olevat ihmiset ovat ennakoitavia, luo perustan ontologiselle turvallisuudelle (Giddens1991).

Olisihan se tosi vaikuttava asia, jos itselle tärkeät asiat koti, koulu, harrastukset ja ystävät puutuisivat. (H3)

Kotona tai jossain tutussa paikassa, ja vaikka ihan yksinäänkin, tutuus on turvallista. Jos on vaikka ihmisten kanssa, joihin voin luottaa ja tiedän että ne ei tee mitään, niin on turvallista. (H9)

Seuraavissa vastauksissa korostuu, kuinka merkittävä rooli arkiympäristöjen ennakoitavuudella on nuorten kokemassa turvallisuudessa. Ennakoitavuus ympäristössä (esimerkiksi koulussa, kotona tai harrastuspaikoissa) vähentää epävarmuutta ja ahdistusta. Maailma ei tunnu niin uhkaavalta, koska nuori voi ennakoida ja ymmärtää sen tapahtumia.

Turvallista on tutuissa paikoissa kuten harrastuksissa ja tuttujen ihmisten ympäröimänä. Oma koti lähteisten kanssa tuntuu turvalliselta. Pystyn ennakoimaan turvallisuustekijöitä paremmin tutussa ympäristössä. (H2)

Jos vaikka olen yksinään jossain tilassa, niin pystyn hetkeksi unohtamaan turvattomuuden tunteen, jos ohjaan itseni vaikka kuuntelemaan musiikkia tai lukemaan kirjaa, teen itselle tuttuja asioita, niin ei tunnu niin vieraalta. (H9)

Seuraavat nuorten vastaukset viittaavat kodin merkitykseen turvallisuuden kokemuksessa. Koti nähdään usein paikkana, jossa elämä on ennakoitavissa ja jossa nuori voi palautua ja tuntea olonsa turvatuksi. Ontologinen turvallisuus edellyttää sitä, että on olemassa paikkoja ja tilanteita, joissa yksilö kokee itsensä suojatuksi ja pystyy rakentamaan elämänsä ilman pelkoa ympäristön epävakauudesta.

Turvallista on ainakin läheisten ja tuttujen ihmisten kanssa, silloin ei tarvitse pelätä mitään. Kotona on turvallista. (H8)

Koti ja koulu ja harrastuspaikat on tosi tärkeitä paikkoja. (H2)

Seuraava vastaus kytkeytyy ontologiseen turvallisuuteen, sillä vieras ympäristö ja tuntemattomuus voivat heikentää turvallisuuden tunnetta. Kun ympäristö ei ole tuttu tai lähellä ei ole luotettavia ihmisiä, yksilön kokemus maailman ennakoitavuudesta ja luotettavuudesta voi horjua. Tämä puolestaan voi johtaa ahdistukseen ja epävarmuuden tunteeseen.

Jos kaikki olisi sillee kolkko, eikä tietäisi ympäristöä missä on, niin eihän se sitten olisi turvallisen tuntuista. (H1)

Haastatteluaineiston perusteella turvallisuuden tunteen kokemus näyttää rakentuvan vahvasti ympäristön ja sosiaalisten suhteiden ennakoitavuudesta ja luotettavuudesta. Tuttu ympäristö, luotettavat ihmissuhteet ja arjen ennakoitavuus tukevat yksilön kokemusta siitä, että maailma on turvallinen ja hänen elämänsä perustukset ovat vakaat. Vierauden ja tuntemattomuuden pelko puolestaan heikentää tätä kokemusta ja voi johtaa turvattomuuden tunteeseen.

4.2 Turvallisuuden tunnetta heikentävät tekijät

Nuoret kokevat arjessaan pääosin olonsa turvalliseksi, mutta tietyt tilanteet voivat toisinaan herättää hetkellistä epävarmuutta. Esimerkiksi pimeät tai syrjäiset paikat, uhkaaviksi koetut tilanteet tai häiriötekijät julkisissa tiloissa voivat aiheuttaa turvattomuuden tunteita, vaikka järkitasolla vaaraa ei olisikaan. Turvattomuuden tunnetta voi lisätä myös ihmispaljous ja yksinäisyys sosiaalisissa tilanteissa, kuten koulussa, erityisesti silloin, jos ei ole kavereita lähellä. Tällaisissa tilanteissa nuoret pyrkivät usein suojaamaan itseään esimerkiksi sulkeutumalla omaan maailmaansa tai käyttämällä kuulokkeita häiriötekijöiden vähentämiseksi.

Seuraavissa vastauksissa näkyy, kuinka nuoret liittävät turvattomuuden tunteensa erityisesti tiettyihin ympäristöihin ja tilanteisiin, joissa tunne ei aina perustu todelliseen uhkaan, vaan kokemukselliseen epävarmuuteen ja pelkoon.

En niin kuin silleen turvattomuutta ole kokenut, mut jos silleen joudun pimeelle ja syrjäiselle paikalle, niin tilanne on jännittänyt. (H1)

Koulu-uhkaus laittoi ajattelemaan, että mitäs jos jotain tapahtuu, vaikka järki sanoo, että ei ole mitään vaaraa, mutta kuitenkin se pieni mahdollisuus onkin olemassa, että näinkin voi käydä. Silloin tuli pieni turvattomuuden tunteen kokemus. Jos joudun kohtaamaan yksin vähän vaikeempia tilanteita, nii niissä tuntee itsensä heti turvattomammaksi kuin muuten. (H2)

Just toi pimeys juttu ja jos pitää mennä sellaiseen paikkaan, jos ei tunne ketään ni sillo saattaa tuntua turvattomalta. (H4)

Varsinkin syksyisin, kun tulee pimeää ja kulkee yksin ulkona syrjäisellä paikalla voi tulla helposti vainoharhaiseksi. Mut ei se nyt silleen – – jos oon jossain kyseisessä tilanteessa, niin saatan soittaa äidille ja juttelen sen kanssa koko matkan. Otan rauhallisesti ja pyrin tilanteesta pian pois. (H7)

Seuraavissa vastauksissa kuvastuu, kuinka turvattomuuden tunne voi syntyä tilanteissa, joissa yksilö kokee itsensä ulkopuoliseksi, tarkkailun kohteeksi tai sosiaalisesti eristetyksi. Ihmispaljous ja tuntemattomat ihmiset voivat lisätä epävarmuuden kokemusta. Selviytymiskeinona voi olla itsensä eristäminen, esimerkiksi kuulokkeiden käyttö tai keskittyminen omaan maailmaan.

Ihmispaljous ja tuntemattomien ihmisten ympäröimänä oleminen yksin voi aiheuttaa turvattomuuden tunnetta, pimeys ja hämärä, jossa on paljon tuntemattomia ihmisiä ympärillä. (H8)

Jos jään yksin johonkin ihmispaljouteen, laitan kuulokkeet korville ja yritän vaan kestää! (H9)

Yritän sulkeutua omaan maailmaan ja en ajattele muita ihmisiä siinä tilanteessa. (H8)

Jos ei oo kavereita jossain hetkessä, esim koulun ruokalassa yksin istuessa tuntuu kuin olisi silmätikkuna, niin se voi luoda turvattomuuden tunnetta. (H9)

Turvattomuuden tunteen kokemus voi olla yhteydessä laajempiin yhteiskunnallisiin ja globaaleihin uhkiin, kuten konflikteihin, ympäristöongelmiin tai uutismediaan liittyviin pelkoihin.

Ehkä vähän pelottaa tämä maailman tilanne. (H8, H9)

Toisaalta, osa haastateltavista nuorista ei koe turvattomuutta tai ei ainakaan osaa nimetä tilanteita, joissa olisivat tunteneet itsensä turvattomaksi. Tämä saattaa viitata ympäristön koettuun turvallisuuteen tai uhkaavien tilanteiden puutteeseen.

Ei tuu nyt mitään mieleen, missä erityisesti olisin tuntenut oloni turvattomaksi. (H6)

Ei miulkaa tuu nyt mitään mieleen. (H5)

Miulkin on sama, ja sit ehkä sellaiset uudet tilanteet, mut onks ne sitten turvattomia niin – – ehkä kuitenkin enemmän jännittäviä. (H3)

Haastatteluaineiston tulosten perusteella turvallisuuden tunnetta heikentävät tekijät näyttävät liittyvän usein ympäristöolosuhteisiin, kuten pimeyteen, syrjäisiin paikkoihin ja konkreettisiin uhkiin. Näissä tilanteissa turvattomuuden tunne syntyy tyypillisesti ennakoimattomuudesta ja yksin olemisen kokemuksesta. Lisäksi sosiaaliset tilanteet ja ihmissuhteet ovat keskeisiä turvallisuuden tunteen kannalta. Yksinäisyys, ihmispaljous tai ulkopuolisuuden kokemus voivat horjuttaa turvallisuuden tunnetta erityisesti silloin, kun nuori tuntee olevansa tarkkailun kohteena tai jäävänsä ryhmän ulkopuolelle. Maailman tilannetta

pohdittaessa kuvaavaa on nuorten huoli globaaleista ja yhteiskunnallisista asioista, kuten konflikteista ja epävarmasta tulevaisuudesta. Turvattomuuden kokemus liittyy enemmän maailman tapahtumiin, kuin henkilökohtaisiin kokemuksiin. Osa nuorista ei koe turvattomuutta arjessaan, eivätkä he tunnista tilanteita, joissa olisivat tunteneet olonsa turvattomaksi. Tämä voi kertoa ympäristön turvallisuudesta tai siitä, ettei vastaaja ole kohdannut uhkaavia tilanteita.

4.3 Alueellisen sijaintimme merkitys turvallisuuden tunteen kokemukseen

4.3.1 Nuorten kokemukset turvattomuudesta epävakassa maailman tilanteessa

Nuorten vastauksissa toistuvat yhteneväiset ajatukset erityisesti Venäjän hyökkäyssodan herättämistä pohdinnoista ja sen mahdollisista seurauksista. Alkuvaiheessa sota aiheutti pelkoa ja epävarmuutta, mutta keskustelut perheen ja ystävien kanssa auttoivat monia käsittelemään tilannetta ja vähentämään turvattomuuden tunnetta ajan myötä. Imatran kaupungin taloudellinen tilanne on heikentynyt rajanylityksen sulkeutumisen myötä ja huoli alueemme negatiivisesta kehityksestä on kasvanut. Taloudelliset vaikutukset, kuten hintojen nousu ja perheiden taloustilanteen heikkeneminen näkyivät myös nuorten arjessa. Osa haastatelluista kertoi perheidensä muuttaneen kulutustottumuksiaan, mikä lisäsi huolta tulevaisuudesta erityisesti opiskelijoiden toimeentulon näkökulmasta.

Seuraavista nuorten vastauksista kuvastuu, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan herätti aluksi voimakasta pelkoa ja epävarmuutta. Nuoret pohtivat konkreettisesti mahdollisuutta, että konflikti voisi laajentua Suomeen, mikä osaltaan horjutti tunnetta maailman ennakoitavuudesta ja turvallisuudesta. Keskustelut perheen ja ystävien kanssa auttoivat lieventämään pelkoa ja käsittelemään tilannetta. Tämä tukee ajatusta sosiaalisesta tuesta ja kollektiivisen selviytymisen ajatuksesta.

Aluksi se niinku pelotti ja vähän kuitenkin silleen ahdisti, että jos tästä tuleekin jotakin pahempaa. (H4)

Kyl miul ainakin silloin aluksi kun Venäjän ja Ukrainan sota alkoi, niin aloin miettiä tulevaisuutta ja sitä mitä nyt tapahtuu ja varsinkin asutaan tässä rajan lähellä, mutta niin.....auttoi kun puhuttiin kavereiden kanssa. (H2)

No tällä hetkellä ei oo mitään mikä vaikuttaisi, mut silloin aluksi kun sota alkoi ja kun asun muutaman kilometrin päässä rajasta niin jos Suomea kohtaan hyökättäisiin, tässä kun asuu näin lähellä, niin pohdin hetken, että oltaisko myö sitten ekana? Mut kotonona puhuttiin asiasta paljon ja se helpotti. (H6)

Ei nyt sillee vaikuta kauheesti, mut silloin kun tää kaikki alkoi, niin sit ehkä vähän oli silleen turvaton olo, kun tosiaan asutaan lähellä ja jos meitä kohtaan hyökättäisiin. Mut ei nyt sillee ole mitenkään turvaton olo. (H5)

Siis ei nyt tunnu mitenkään sillee, mut ehkä just tää konflikti ainakin alkuun vaikutti ahdistavalta, mut sitten tosi paljon puhuttiin kotonona siitä, että ei ne nyt tänne ehkä tule. Mut uutiset on koko ajan täynnä sitä ja puhutaan ja jostain tulee uusi maininta aiheesta, että ollaanko seuraavia? Yritän ajatella, että toivottavasti ei nyt käy mitään. (H7)

Suunnilleen nää ihan samat jutut, mutta tilanteesta ei nyt voi ihan sataprosenttisesti olla varma, että arveluttaa. Ei oo niinku ihan täysvarmuus siitä et jos hyökättäiskii niin... (H4)

Ei miulkaa nyt tällä hetkellä oo turvattomuuden tunnetta, mut silloin ihan alku konkretisoi sen, että semmonenkin on mahdollisuus tapahtua. Mut siitä on käyty paljon keskustelua ja oon tutustunut faktoihin ja yrittänyt järkeillä sitä asiaa, niin se on auttanut. Ajan kanssa tavallaan unohtaa, kun asia on vähän hiipunut, ei huomaa enää kaikkea, kun aluksi sodasta uutisoitiin koko ajan. On tapahtunut vähän sellainen turtuminen. (H2)

Just tota samaa, et alussa saattoi miettiä, että pitäiskö tästä lähteä johonkin vai....mut ei nyt tässä kohdassa enää oo ollut mitään. (H1)

Maailmanpoliittinen tilanne näyttää vaikuttavan epävarmuuden tunteiden lisäksi nuorten arkeen myös taloudellisten muutosten kautta. Rajan sulkeutuminen, kaupungin taloudellinen tilanne sekä yleinen hintojen nousu lisäsivät huolta perheiden toimeentulosta. Nuorten näkökulmasta katsottuna taloudellinen epävarmuus herätti kysymyksiä omasta tulevaisuudesta ja pärjäämisestä, esimerkiksi opiskelijana uudella paikkakunnalla.

Venäjän hyökkäys nosti hintoja ja epävarmuustekijät lisääntyivät, ruoka ja sähkö on kallista, enkä kehtaa pyytää mitään ylimääräistä. (H8)

Ensimmäistä kertaa perheessä ostettiin ruokaa hinta, eikä laatu edellä. Mut nykyään pitää miettiä mihin rahaa käyttää jos perheen taloustilanne muuttuu. (H9)

Venäjän hyökkäys vaikutti taloudellisesti Suomeen ja mietityttää oma tulevaisuus pärjääkö tulevaisuudessa esim opiskelijana. (H8)

Taloushuolet voivat rajoittaa, mutta ei se ehkä niin paljon ole vaikuttanut. (H9)

Nuorten turvattomuuden tunteen kokemukset eivät liittyneet pelkästään sotaan, vaan myös lähiympäristössä esiintyvät ilmiöt, kuten epäilyttävät ihmiset tai turvattomaksi koetut paikat herättivät pelkoa. Tämä osoittaa, että turvallisuuden tunne rakentuu sekä henkilökohtaisista, että yhteiskunnallisista tekijöistä.

Tulee pyörällä mentyä moneen paikkaan niin on se tärkeää, että on turvallista, eikä tarvitse pelätä et joku tulee ja kaataa vaikka pyörän. Ei miulle oo ikinä tapahtunut mitään niin on ihan luottavainen. (H9)

Vaikka ollaan Venäjän rajan vieressä, niin en ajattele, että ollaan rajan vieressä. Enemmän pelottaa oman kodin lähiympäristössä olevat tekijät kuten hylätty talo, jossa hengaille epämääräistä porukkaa. (H8)

Seuraavista vastauksista näkyy, että jatkuva uutistulva sodasta ja siihen liittyvistä uhkakuvista vaikuttaa turvallisuuden tunteeseen. Tämä voidaan nähdä median tuottamana turvattomuuden tunteen kokemuksena, jossa informaatio voi joko lisätä pelkoa tai auttaa tiedon käsittelyssä. Lisäksi osa haastatelluista pyrkii rajoittamaan altistumistaan uutisille, mikä toimii myös eräänlaisena suojausmekanismina.

Yritän olla lukematta uutisia, koska niitä tulee koko ajan hirveellä hyökylä, tosi hankala edes pysyä kärryillä, sitten alan miettiä, että miten täällä kaikella on vaikutusta suomeen ja meihin, mitä jos tänne hyökättäisiin. (H9)

Uutisia näkee koko ajan ja tiedostan, että Venäjä on tuossa vieressä. Mut jos asiaa ei sen kummemmin ajattele, kun ei se näy

normielämässä mitenkään, ellei katso uutisia. Ei ainakaan vielä ole sen kummemmin vaikuttanut, mielessä on ollut. (H8)

Haastatteluaineiston perusteella voidaan todeta, että nuorten turvattomuuden kokemus on moniulotteinen ilmiö, johon vaikuttavat sekä globaalit että arkipäiväiset tekijät. Alkuvaiheen voimakas huoli on ajan myötä lieventynyt, mutta taloudelliset vaikutukset ja uutisoinnin herättämät ajatukset ovat edelleen osa nuorten kokemusmaailmaa. Sosiaalinen tuki, tietoisuuden lisääminen ja oman arjen hallinta näyttävät olevan keskeisiä keinoja turvattomuuden tunteen käsittelyssä.

4.3.2 Venäjän rajan läheisyys ja raja-aita

Nuoret eivät koe, että rakenteilla olevan raja-aidan läheisyys vaikuttaisi merkittävästi heidän turvallisuudentunteeseensa; se tuntuu olevan etäinen, jossain kauempana, vaikka todellisuudessa raja-aita kulkee muutaman kilometrin päässä eräänkin nuoren vastaajan kodista. Nuoret ovat sitä mieltä, että kaupunkimme koetaan edelleen yhtä turvalliseksi kuin ennenkin. Natoon liittyminen on tuonut osalle nuorista levollisuuden tunnetta, sillä se tuo ajatuksen siitä, että emme olisi yksin mahdollisessa kriisitilanteessa. Suomen ja Venäjän välinen raja-aita ei kuitenkaan ole lisännyt merkittävästi nuorten turvallisuuden tunteen kokemusta, vaan se näyttäytyy enemmän symbolisena toimenpiteenä, kuin käytännön turvallisuuden parantajana.

Seuraavissa vastauksissa kuvastuu, että nuoret eivät ole aktiivisesti pohtineet raja-aidan merkitystä, mutta yleinen käsitys on, että se saattaa jonkin verran lisätä turvallisuuden tunnetta. Osa kokee, että fyysinen este tuo turvaa, vaikka sen todellista vaikutusta on vaikea arvioida. Toisaalta monet eivät ole kiinnittäneet asiaan juurikaan huomiota ja osa nuorista kokisi sen turvallisuutta lisäävänä tekijänä vasta, jos laittomia rajanylitystilanteita tapahtuisi. Kokonaisuudessaan raja-aidan merkitys turvallisuuden tunteelle näyttäytyy nuorten näkökulmasta melko vähäisenä.

Kyl se varmaan lisää sitä turvallisuuden tunnetta, vaik itse en nyt niin lähellä rajaa edes asu. (H1)

Kyl se nyt varmaan vähän lisää, kun ei tiedä raja-alueiden tilanteesta millaista siellä sitten on, niin minkälainen merkitys sillä aidalla loppujen lopuksi on.....kai se vähän lisää. (H2)

Ajatuksena lisää turvallisuuden tunnetta, mut siis taas samaan aikaan en ole ajatellut tätä asiaa ollenkaan. (H3)

Niin, en miekään ole kyllä ajatellut, mut kyl se varmaan vähän lisää. (H4)

Juu, en miekään ole hirveesti ajatellut mut kyl se varmaan vähän tuo sitä turvallisuuden tunnetta lisää, ainakin joku este. (H7)

En oo osannut ajatella, koska se raja-aita on sen verran kaukana, siel on se joku aita, mut miusta tuntuisi et ajattelisin eri tavalla, jos uutisoitaisiin, että joku on yrittänyt rajan yli tulla. Sitten se lisäsi turvallisuutta, mutta nyt en osaa ajatella, että se lisäisi turvallisuuden tunnetta. (H6)

Mie en oo ajatellut raja-aitaa mitenkään, mut ehkä se vähän estää, vaikka pakolaisten rajaylitystä. (H8)

En miekään oo ajatellut sitä, mutta tiedostan että se raja-aita on siellä. Lisää turvallisuuden tunnetta ehkä prosentoin. (H9)

Haastatteluaineistosta voidaan tulkita, että raja-aita ei näyttäydä nuorille merkittävänä turvallisuuden tunnetta edistävänä tekijänä, mutta se voi antaa pienen lisän turvallisuuden tunteeseen etenkin, jos rajalla tapahtuisi jotain poikkeavaa.

4.3.3 Suomen liittyminen Natoon

Nuorten näkemykset Natoon liittymisen vaikutuksesta turvallisuuden tunteeseen vaihtelevat. Useimmat kokevat, että liittolaisuus vahvojen valtioiden kanssa lisää turvaa, mutta harva on pohtinut asiaa syvällisesti. Konkreettisia muutoksia arjessa ei ole havaittu ja rajan läheisyys koetaan neutraalina asiana. Osa nuorista koki aluksi huolta siitä, miten Venäjä reagoisi ja jotkut pohtivat edelleen Yhdysvaltojen sitoutumista Suomen puolustamiseen tulevaisuudessa. Kokonaisuudessaan Nato koetaan enemmän huojentavana ajatuksena, kuin arkielämään vaikuttavana tekijänä.

Seuraavista vastauksista voidaan tulkita, että nuoret kokevat Suomen Nato-jäsenyyden lisäävän turvallisuutta, vaikka he eivät olekaan perehtyneet järjestön toimintaan tarkemmin. Tämä viittaa siihen, että turvallisuuden tunne perustuu enemmän abstraktiin käsitykseen, kuin konkreettiseen tietoon.

Kyllähän se ajatuksen tasolla tuo enemmän turvallisuuden tunnetta, en oikein osaa sanoa. (H3)

En oikeen oo perillä Naton toiminnasta, mutta ajattelen että se lisää turvallisuuden tunnetta, mutta en osaa miettiä, että millä tavalla. (H6)

Ajatuksena kyllä, mut en oo niinku ajatellut sitä asiaa silleen mitenkään. (H1)

Seuraavissa vastauksissa korostuu käsitys siitä, että ajatus Suomen kuulumisesta laajempaan kansainväliseen turvajärjestelmään vahvistaa nuorten turvallisuuden tunnetta mahdollisissa kriisitilanteissa. Tämä osoittaa, että kollektiivinen puolustus nähdään tärkeänä tekijänä turvallisuudessa, vaikka asiaa ei pohdita aktiivisesti arjessa.

Jos tapahtuisi jotain, niin saisi apua ja meidän puolella olisi vahoja valtioita. (H2)

Natoon liittyminen tapahtui aika nopeesti, et ei sitäkään oo oikein tullut ajatelleeksi. On se kuitenkin huojentavaa tietää, että joku tulisi meitä auttamaan, jos jotain tapahtuisi. (H9)

Seuraavista vastauksista voidaan päätellä, että vaikka Suomi sijaitsee Venäjän rajanaapurina, rajan läheisyys ei herätä voimakkaita tunteita, eikä merkittävästi vaikuta arjen turvallisuuden tunteeseen. Tämä viittaa siihen, että rauhajan aikana rajaa ei nähdä uhkatekijänä, vaan se koetaan neutraalina tai itsessään selvänä osana ympäristöä.

Se on varmaan se konkreettisuus, kun tämä raja ei näy tässä mitenkään, että wow tässä on nyt se raja vaan se on pelkkä metsä alue. Se ei ole millään tavalla korostunut asia ja tämä kaupunki on ihan samanlainen kuin ennenkin. En pidä sitä mitenkään isona asiana. (H1)

Ei sitä täällä mitenkään ajattele, siinähan se nyt vaan tuo raja on, siitähan se löytyy. (H7)

Itsehän olen aina asunut täällä, niin ei sitä jotenkin ajattele, että olisi jotakin vaaraa, että eihän se niinku tunnu oikein miltään. (H3)

Nuorten mielestä Natoon liittyminen ei ole yksiselitteinen turvallisuuden taakaja, vaan se voi myös herättää huolta mahdollisista seurauksista. Erityisesti liittolaisten luotettavuus koetaan epävarmana tekijänä. Tämä kertoo siitä, että kansainvälisen politiikan muutokset voivat vaikuttaa yksilön turvallisuudentunteeseen.

Silloin kun liityttiin Natoon, niin pelotti, että mitä siitä voisi seurata ja miten Venäjä reagoi. Nyt kun USA:ssa valittiin uusi presidentti niin arvelluttaa, että ovatko he niin sitoutuneita auttamaan, jos tulisi tarve. Lisää toisaalta turvallisuuden tunnetta, mutta toisaalta sitten ei. (H8)

Haastatteluaineiston perusteella voidaan tulkita, että Suomen Nato-jäsenyys ja kansainvälinen yhteistyö nähdään pääsääntöisesti turvallisuutta vahvistavina tekijöinä, vaikka moni ei ole tarkastellut aihetta syvällisemmin. Rajan läheisyys ei herätä suuria tunteita, sillä se ei näy arjessa konkreettisesti. Toisaalta Nato-jäsenyys voi myös herättää epävarmuutta, jos sen vaikutuksia ei ymmärretä tai kansainvälisen tilanteen muutokset aiheuttavat huolta.

4.4 Median merkitys nuoren turvallisuuden tunteen kokemuksessa

Nuoret suhtautuvat uutisiin ja sosiaalisen median sisältöihin kriittisesti, mutta niiden vaikutus turvallisuuden tunteeseen vaihtelee. Koetaan, että toistuvat ja laajasti levinneet uutiset voivat herättää huolta, kun taas yksittäiset julkaisut eivät välttämättä vaikuta merkittävästi. Luotettavina pidetyt lähteet, kuten Yle ja Helsingin Sanomat lisäävät uutisten uskottavuutta, kun taas iltapäivälehtien ja sosiaalisen median sisältöihin suhtaudutaan varauksella.

Nuoret tunnistavat oikean ja väärän tiedon erottamisen tärkeyden ja hyödyntävät koulussa opittuja medialukutaitoja. Nuoret osaavat vertailla eri lähteitä ja analysoida sanavalintoja. He voivat vältellä uutisia vähentääkseen ahdistusta, mutta myös seurata aktiivisesti tiedotusvälineitä. Turvallisuuden tunteeseen vaikuttaa erityisesti se, kuinka paljon ja mistä lähteistä tietoa tulee vastaan. Jatkuva uutisointi sodasta ja spekulatiot tulevaisuudesta voivat horjuttaa

nuorten turvallisuuden tunnetta. Silti koetaan, että Suomi on edelleen turvallinen paikka elää. Nato-jäsenyyteen liittyvä uutisointi on herättänyt epävarmuutta, mutta moni pystyy käsittelemään huoliaan kriittisen ajattelun ja luotettaviin lähteisiin tukeutumisen avulla. Uutismedian jatkuva raportointi sodasta vaikutti nuorten ajatuksiin – osa pyrki seuraamaan uutisia aktiivisesti, kun taas toiset rajoittivat niiden kulutusta välttääkseen ahdistusta.

Seuraavista vastauksista käy ilmi, että nuoret ovat tietoisia uutisten mahdollisesta värittynyydestä ja ymmärtävät, että ne vaativat kriittisempää tarkastelua. Koulussa ja kotona opittu medialukutaito auttaa heitä arvioimaan uutisten luotettavuutta ja suhtautumaan niihin analyyttisesti

Seuraan vähän uutisia ja yritän myös välttää, kun kaikesta ei voi tietää, että ne on totta. Monet saattaa kirjoittaa asioista vaan omasta näkökulmasta. Helposti tulen ajatelleeksi, että onkohan tämä asia näin vai ei. (H7)

Kyllähän sitä opetetaan ihan koulussa, että miten uutisia ja somea luetaan, opetetaan löytämään merkkejä ja analysoimaan aihetta. Ihan jo uutisen sanavalinnat voi vaikuttavaa, jos joku väittää tai sanoo ja kuka sen sanoo.

Itse pitää olla aktiivinen ja vertailla käsillä olevaa tietoa ja hakea erilaisia vertailukohteita luotettavista lähteistä. (H2)

Kyllähän oikeaa ja väärää tietoa löytyy, mut pitää itse osata tiedostaa et kumpaa se sitten on ja mistä sen tiedon on löytänyt. (H1)

Jos on jotain uutta tietoa niin pitää tarkistaa, että mistä lähteestä se on peräisin. Uutisotsikot tehdään dramaattisiksi, mutta luottaessa se ei olekaan oikeastaan mitenkään vaikuttava. Mitä enemmän on perillä asioista, sitä vähemmän vaikuttaa. (H3)

Vaikka nuoret osaavat arvioida uutisten luotettavuutta, jatkuva uutisvirta voi silti aiheuttaa huolta ja heikentää turvallisuuden tunnetta. Seuraavissa vastauksissa näkyy, että erityisesti sotaan liittyvä uutisointi voi saada aikaan epävarmuuden tunteita.

Aiheet, joista kirjoitetaan paljon ja jossitellaan asioista ja kun ne kasautuvat päällekkäin, niin saattaa tuntua, että apua. Turvallisuuden tunteeseen voi silloin vaikuttaa heikentävästi. (H9)

Pyrin ohittamaan sosiaalisen median arvelluttavat sisällöt ja omaan mediaan ei niitä paljon silleen tule. Jos miulle tulee joku ehdotus, josta tulee turvaton olo niin ohitan sen. Uutisia seuraan välillä. Joka paikassa puhutaan niin paljon sodasta, että kyllä se vaikuttaa turvallisuuden tunteeseen. (H9)

Niin onhan sillä merkitystä, jos useammasta lähteestä tulee samaa aisaa moneen kertaan niin alkaa miettimään, että tässä on jokin todenperä. En yritä turhaan lietsoa itseäni. (H2)

No joskus vaikuttaa joskus ei, riippuu vähän et minkälainen uutinen ja kuinka paljon sitä tulee eri lähteistä. (H3)

Vaikuttaa, jos samasta asiasta puhutaan paljon, niin vaikuttaa turvallisuuden tunteen kokemukseen. Jos näkee vaan yhden julkaisun niin ei ehkä, mut jos joka sovelluksessa puhutaan samasta asiasta ja paljon niin sitten voi vaikuttaa. (H6)

Ei nyt niin paljon mut siinä vaiheessa, jos joka puolelta tulee uutisia aiheesta, niin sitten alkaa miettiä ja se merkitsee jotain. (H7)

Nuoret tekevät eron somejulkaisujen ja perinteisten uutismedioiden välillä. Seuraavat vastaukset osoittavat, että luotettaviksi koetuista lähteistä saadut tiedot vaikuttavat enemmän turvallisuuden tunteeseen, kuin satunnaiset so-
mepostaukset.

Kyl se vaikuttaa, riippuu, et kuinka paljon ja mistä lähteestä uutinen tulee vastaan. Jos somessa joku julkaisee jotain, niin ei se silleen vaikuta, mut jos vaikka luotettavista lähteistä kuten Yleltä lukee uutisia, niin sitten sen ottaa vakavammin. (H2)

Jos luen uutisia luotettavista lähteistä kuten Yle tai Helsingin Sanomat, niin pystyn luottamaan niihin paremmin kuin muihin lähteisiin. Välillä mietin, kun Venäjällä käytetään niin paljon propagandaa, niin onkohan sitä samaa havaittavissa myös meilläkin. Suurimmalta osin pystyn luottamaan uutisiin. (H8)

Luen pääosin luotettaviksi ajateltuja sisältöjä, mutta välillä mietin, että onkohan tämä vaan yhdestä kulmasta katsottu ja yritän miettiä asiaa ikään kuin ulkopuolelta. (H9)

Vastaan, että vaikuttaa. Riippuu vähän uutisesta ja kuinka paljon sitä tulee vastaan. Alan ajattelemaan ja keskityn lukemaan, mut joka lähteestä tulee vähän eri uutista ja sitten pitää alkaa tarkistaa asiaa vähän enemmän. (H3)

Just tota samaa, et jos alkaa samaa asiaa tulla samasta lähteestä paljon, niin sitten alkaa miettiä et onkohan toi totta. (H1)

Miulle tällä on tosi iso merkitys ja sosiaaliseen mediaan tulee koko ajan vastaan kaikenlaista, jota sitten tutkin tarkemmin. Katson uutisia aika paljon ja luen uutisia. Vaikuttaa turvallisuuden tunteeseen. Tuntuu, että ollaan turvassa, mutta jotkut asiat saavat minut miettimään, että ehkä ei olla kuitenkaan niin turvassa. (H8)

Seuraavissa vastauksissa nuoret kertovat, miten jatkuva uutisvirta on tehnyt heidät turtuneiksi ja kuinka pelottelevat tai dramaattiset uutisotsikot eivät enää vaikuta yhtä voimakkaasti heihin. Tämä viittaa siihen, että medialukutaidon kehittyessä myös uutisten vaikutus turvallisuuden tunteeseen voi vähentyä.

Nykyään olettaa, että otsikot eivät pidä paikkaansa tai siihenkin on tavallaan turtunut. Mikään ei koskaan pidä paikkaansa varsinkin iltapäivälehdistön jutuissa, oon aika skeptinen. (H2)

Vaikuttaa turvallisuuden tunteeseen tietyissä tilanteissa joo. (H5)

Seuraavat vastaukset osoittavat, että nuoret tunnistavat sodan kauheuden ja ymmärtävät, että se tuhoaa ihmisten elämää. Samalla hän tunnistavat oman etuoikeutensa elää turvallisessa ympäristössä. Tämä viittaa vastaajien empatiakykyyn, mutta myös siihen, että sota tuntuu etäiseltä, koska se ei suoraan vaikuta omaan arkeen.

Aika sama, et kun sosiaalisesta mediasta tulee videota tai pätkiä sodasta vastaan, niin on ihan kauheeta ajatella, että joidenkin elämä tuhoutuu. Sohvan nurkasta voin kuitenkin todeta, että kaikesta huolimatta itsellä on ihan turvallinen olo. (H3)

Oon oppinut ehkä jotenkin luottamaan siihen, että meillä on turvallista, vaikka maailmalla tapahtuu kauheita asioita ja se mietityttää, mutta se ei vaikuta omaan turvallisuuden tunteeseen vaan enemmänkin siihen ajatukseen, mitä kaikkea kauheeta ihmiset joutuu kestämään muualla. (H2)

Seuraavassa vastauksessa kuvastuu, että Nato-jäsenyyteen liittyvä uutisointi voi aiheuttaa pelkoa, sillä se tuo esiin mahdollisia uhkakuvia, kuten Venäjän reaktiot. Vaikka tietoisuus liittolaisten tuesta voi lisätä turvallisuuden tunnetta, samalla uutisointi voi herättää epävarmuutta tulevaisuudesta.

Suomen Natoon liittymiseen liittyvät artikkelit saivat aikaan vähän pelon tunteita, jos Venäjä kohdistaisi liittymisen vuoksi aggressiota meihin. (H8)

Haastatteluaineiston perusteella voidaan todeta, että nuoret suhtautuvat uutisiin kriittisesti ja tiedostavat median vaikutuskeinot. Medialukutaito on vahvaa, mutta toistuva uutisointi voi silti lisätä epävarmuutta ja heikentää turvallisuuden tunnetta. Sotaan ja Nato-jäsenyyteen liittyvät uutiset voivat herättää huolta, mutta samalla jatkuva uutistulva voi myös johtaa turtumiseen ja skeptisyyteen.

Median merkitystä tulkitessa voidaan lisäksi todeta, että koulumaailma ja kodit ovat ottaneet vastuuta nuorten mediakasvatuksesta. Koen, että haastattelemani nuoret ovat saaneet järkevää ja riippumatonta opetusta ja tietoa medianmaailman tulkitsemiseen, disinformaation erottamiseen sekä oikeiden uutisten ja kirjoitusten löytämiseen. Mielestäni haastatelluilla nuorilla on kyky vastaanottaa informaatiotulvaa realistisesti ja uutisklikkejä arvioiden. Monet mainitsivat etsivänsä lisää tietoa riippumattomista lähteistä, mikäli jokin uutinen tai sosiaalimaailman väite jää askarruttamaan.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

5.1 Keskeiset tulokset

Haastattelun nuoret näyttäytyvät tässä kontekstissa hieman erilaisessa valossa verrattuna valtakunnalliseen Kivijärven (2022) tekemään Nuorisobarometrin tutkimukseen. Vaikka huoli tulevaisuudesta ja turvallisuudesta on läsnä, heidän kokemuksensa vaikuttavat olevan osittain paikallisten olosuhteiden muokkaamia.

Imatran nuoret eivät automaattisesti koe rajavyöhykettä uhkana. Heidän turvallisuuden tunteensa rakentuu arjen vakaudesta, kuten koulusta ja kodista, eikä niinkään pelosta sodan leviämisestä. Nato-jäsenyyteen liittyvä epävarmuus kuitenkin herättää kysymyksiä, mikä kertoo, että globaali turvallisuustilanne vaikuttaa myös paikallisesti. Haastattelun nuoret ovat tietoisia uutisten vaikutuksesta turvallisuuden tunteeseen, mutta he myös aktiivisesti suodattavat ja analysoivat tietoa – osa pyrkii välttämään liiallista uutisten seuraamista suojellakseen itseään. Taloushuolet nousevat esiin sekä valtakunnallisesti,

että Imatran nuorten kokemuksissa. Elinkustannusten nousu ja perheiden taloudellinen tilanne vaikuttavat, mutta Imatralla nuoret nostavat myös esiin huolen alueen kehityksestä ja sen vaikutuksesta tulevaisuuteen.

Vuoden 2022 Nuorisobarometriin (Kivijärvi 2022) verraten haastattelun nuoret jakavat monia samoja huolenaiheita kuin nuoret muualla Suomessa, mutta heidän turvallisuuden tunteensa vaikuttaa olevan enemmän sidoksissa paikalliseen arkeen ja alueen erityispiirteisiin. Rajan läheisyys ei itsessään aiheuta turvattomuutta, mutta Nato-jäsenyyteen liittyvä epävarmuus ja taloudelliset haasteet ovat esillä.

Turvallisuuden tason numeroksi annettiin 8-9 koulunumeroilla arvioiden. Maailman tilanne ja sen tuomat negatiiviset ilmiöt eivät varsinaisesti pelota tai lamaannuta. Jos nykyinen tilanne jotenkin muuttuisi, tilanne olisi tietenkin toinen. Paikallisuus näyttää vaikuttavan siihen, kuinka herkästi nuoret tarkkailevat ja tulkitsevat turvallisuusilmapiirin muutoksia. Rajan läheisyys konkretisoi turvallisuuteen liittyvät huolet, mutta samalla osa nuorista kokee tilanteen niin normaalina, ettei sitä erityisesti pohdita. Lisäksi taloudelliset vaikutukset ja turvallisuusinfrastruktuuri voivat muokata turvallisuuden kokemusta, vaikka niiden merkitys ei aina ole nuorille itsestään selvä.

Paikallisuus voi siis lisätä herkkyyttä huomata turvallisuusilmapiirin muutoksia, mutta yksilölliset erot ja arjen konkreettiset kokemukset vaikuttavat siihen, miten tätä ilmapiiriä tulkitaan ja koetaan. Nuoret kokevat turvattomuuden tunteita hyvinkin arkisista asioista, eikä rajan läheisyys, raja-aita tai Suomen Naton jäsenyys tunnu saavan suurta sijaa turvattomuuden tai turvallisuuden tunteen näkökulmasta katsottuna. Rajan läheisyyttä ei täällä hetkellä koeta suureksi uhkaksi ja keskustelussa heräsi mielenkiintoinen näkökulma maantieteellisestä asemastamme kartalla. Nuorten mielestä Venäjän raja ei edes ole lähellä, ”eihän sitä raja-aitakaan konkreettisesti näe”. Uskon, että ajattelutapa on hyvin mielenkiintoinen, koska julkista keskustelua seurattaessa voidaan todeta, että Suomi valtiona on Venäjän naapurissa erityisessä asemassa geopolitiittisesti ajatellen.

Lisäksi haastatellut nuoret ovat saaneet koulussa ja kotona varsin hyvää mediakasvatusta ja somemaailmaa osataan tulkita oikeaa tietoa haettaessa. Nuoret seuraavat uutisia ja huomaavat, että pelkkä otsikko voi antaa erilaisen kuvan kuin itse uutisen sisältö. Pohdimme yhdessä nuorten kanssa tilannetta mitä tapahtuisi, jos väestölle jouduttaisiin antamaan kriisiviestintään. Kuinka valmiita olisimme vastaanottamaan tietoa ilman, että joutuisimme tarkistamaan tiedon oikeaperäisyyttä monista eri lähteistä.

Tuloksissa korostuu vahvasti kodin merkitys turvallisena paikkana koulun ja harrastuspaikkojen lisäksi, sekä kavereiden merkitys yhtenä tärkeänä turvallisuuden tunteen kokemuksen edistäjänä. Kohderyhmäläisillä on luonnollisesti vaikutusta tutkimuksen tuloksiin, sillä jo valmiiksi turvallisiksi koetussa ympäristössä eläminen vaikuttaa myös vaikeiden tai pelottavien asioiden käsittelyssä. Vahvat sosiaaliset verkostot ja niiden vaikutus näkyvät tutkimukseni tuloksissa. Turolan (2021) mukaan lapsuudessa omaksuttu turvallinen kasvuympäristö, sekä perheen ja läheisten tuki vahvistavat sopeutumiskykyä ja resilienssiä elämän muutostilanteissa (Turola 2021).

5.2 Nuorten turvallisuuden tunteen erityispiirteet Imatralla

Kokonaisuudessaan imatralaisten nuorten turvallisuuden tunteen kokemus on dynaaminen ja riippuu sekä henkilökohtaisista, että yhteiskunnallisista tekijöistä. Nuoret ovat tietoisia maailman tapahtumista ja pohtivat niiden vaikutuksia, mutta samaan aikaan heidän arjen turvallisuutensa rakentuu enemmän paikallisista kokemuksista ja läheisten tukiverkostoista.

Kuva 3. Nuorten turvallisuuden tunne Imatralla

Vaikka Imatran nuoret jakavat yleisiä huolenaiheita muun Suomen nuorten kanssa, heidän turvallisuuden tunteensa muodostuu osittain eri tekijöistä. Alueellinen sijainti ja sen päivittäinen merkityksellisyys voivat lieventää sodan aiheuttamia pelkoja, mutta geopoliittinen epävarmuus näkyy silti taustalla. Tämä korostaa sitä, kuinka paikalliset olosuhteet ja elinympäristö muovaavat nuorten kokemusta turvallisuudesta.

MTV:n ja Suomen nuorisovaltuustojen kattojärjestö Allianssi ry:n kyselyn tulokset vuodelta 2022 tarjoavat mielenkiintoisen vertailukohtaan Imatran nuorten turvallisuuden tunteen tutkimukseen. Kyselyn perusteella Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset nuorten turvallisuuden tunteeseen ovat olleet merkittäviä. 80 % kyselyn vastaajista koki turvallisuuden tunteensa heikentyneen maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi. Sodan leviämisen pelko oli 64 %:lla nuorista. (Allianssi ry 2022.) Imatran nuoret sen sijaan osoittavat, että alueellinen sijainti voi lieventää tällaisia huolia; he eivät välttämättä koe rajavyöhykettä uhkana samalla tavalla kuin muualla Suomessa asuvat nuoret. Imatralla huoli oli enemmän spekulatiivinen ja riippui uutisoinnista. Allianssin ry:n (2022) kyselyn mukaan nuoret avasivat tunteitaan liittyen maailman tapahtumiin: 70 % kertoi kokevansa ahdistusta, 59 % tunsu pelkoa läheistensä turvallisuudesta ja noin puolet koki hämmennystä ja surua. (Allianssi ry 2022.) Imatran nuorten turvallisuuden tunteessa korostuvat kuitenkin arjen vakauden tuovat tekijät, kuten

koulu ja koti, mutta myös huoli alueen kehityksestä ja geopoliittisesta tilanteesta. Imatran nuoret korostivat enemmän arjen vakautta ja sosiaalista tukea turvaa tuovina tekijöinä.

Imatran nuorten resilienssi vaikuttaa paikallisten olosuhteiden muovaamalla. Rajan läheisyys ja sen vähäinen näkyvyys heidän päivittäisessä elämässään voi osaltaan lieventää turvallisuuteen liittyviä pelkoja. Toisaalta Nato-jäsenyyteen liittyvä epävarmuus näkyy imatralaisissa nuorissa. Vertailun perusteella voidaan ajatella, että vaikka molemmilla ryhmillä on huolia turvallisuudesta, paikalliset erityispiirteet, kuten Imatran maantieteellinen sijainti ja sen vaikutus nuorten arkeen, tuovat heidän kokemuksiinsa erityisiä ulottuvuuksia. Tämä vahvistaa alueellisen tutkimuksen merkitystä turvallisuuskokemusten ymmärtämisessä. Tutkimuksen tulokset eivät ole yleistettävissä koko väestöön, mutta ne tarjoavat ymmärrystä tutkittavasta ilmiöstä.

Tutkimuksen näkökulmasta tämä havainto tukee osuvasti Anthony Giddensin (1990) käsitystä luottamuksen keskeisestä roolista modernissa yhteiskunnassa. Giddens korostaa, että yksilöt rakentavat turvallisuuden tunnettaan ennen kaikkea luottamuksen kautta – sekä sosiaalisiin suhteisiin, kuten perheeseen ja ystäviin, että yhteiskunnallisiin instituutioihin. Vastaavasti Beckin (1992) riskiyhteiskuntateoria tarjoaa näkökulman siihen, miksi tuntemattomat paikat ja ihmiset voivat herättää epävarmuutta: myöhäismodernissa yhteiskunnassa riskit ovat usein näkymättömiä ja vaikeasti hallittavissa, mikä voi lisätä turvattomuuden tunnetta.

Nuorten kokemukset turvallisuudesta ja suhtautuminen Natoon liittymiseen voivat heijastaa Giddensin ja Beckin teorioita modernista riskiyhteiskunnasta ja turvallisuuden muutoksista. Giddens (1991) korostaa, että modernit yhteiskunnat ovat yhä enemmän altistuneet globaalin riskin ilmiöille, kuten sotilaallisille uhille, jotka voivat ilmetä yhtäkkiä ja yllättäen. Nuorten vastaukset, kuten H6:n pohdinta siitä, olisiko Suomi ensimmäinen kohde mahdollisessa hyökkäyksessä ja H8:en epäilykset Natoon liittymisen vaikutuksista, ilmentävät Giddensin ajatusta siitä, että globaalit riskit luovat epävarmuutta ja stressiä, mutta samalla mahdollisuuden etsiä turvallisuutta poliittisista liittoumiin, kuten Natoon liittyminen.

Beckin (1992) ajattelussa turvallisuus on tullut osaksi yhteiskunnallista keskustelua, jossa yksilö kokee, että hän on altistunut riskeille, joihin ei voi suoraan vaikuttaa. Tämä ilmenee nuorten vastauksista, kuten H3:en, joka ei ole koskaan kokenut vaaraa, vaikka asuu rajakaupungissa. Beckin (1992) mukaan riskit eivät ole vain objektiivisia uhkia, vaan ne muotoutuvat myös subjektiivisten kokemusten ja käsitysten kautta. H1:en kokemus siitä, että ”ei se niinku tunnu oikein miltään”, voi kuvastaa sitä, kuinka nuoret saattavat olla vähemmän huolestuneita, vaikka geopolitiikka ja turvallisuuspolitiikka ympärillä muuttuu nopeasti. Kokonaisuutena nuorten turvallisuuskokemukset muotoutuvat globaalin ja paikallisen riskin, sekä henkilökohtaisten kokemusten perusteella.

Nuorten näkemykset ilmentävät ajatusta, jossa uutisointi voi sekä vahvistaa turvallisuuden tunnetta, että lisätä epävarmuutta. Tämä heijastaa Beckin (1992) ajatusta siitä, että modernissa yhteiskunnassa turvallisuus ei ole enää itsestäänselvyys, vaan se muotoutuu jatkuvasti sen perusteella, miten uhkat ja riskit esitetään ja koetaan. Nuorten kokemukset osoittavat, että media ja tiedonvälitys voivat toimia samanaikaisesti sekä turvan, että epävarmuuden lähteinä – ilmiö, joka on tyypillinen piirre nykyajan riskiyhteiskunnassa.

Nuorten kokemukset tukevat Giddensin ja Beckin näkemyksiä riskiyhteiskunnasta, mutta samalla ne osoittavat nuorten resilienssiä ja kykyä hallita epävarmuutta arjen jatkuvuuden ja merkityksellisten rutiinien avulla.

5.3 Tutkimuksen tulosten soveltamismahdollisuudet

Tutkimuksella on merkitystä alueellisen hyvinvoinnin kartoituksessa imatralaisten nuorten 15–19-vuotiaiden ikäryhmässä. Se tarjoaa ymmärrystä nuorten turvallisuuden tunteen kokemuksesta nykyisessä maailmantilanteessa, jossa olemme siirtyneet kriisistä toiseen. Kivijärvi & Pirttijärvi (2022) kartoittivat vuoden 2022 Nuorisobarometrissa suomalaisten 15-29-vuotiaiden nuorten hyvinvointia, ajatuksia ja mielipiteitä eri elämän osa-alueista. Viime vuosina pandemia-aika on tarkoittanut hyvin poikkeuksellisia rajoituksia aiemmin itsestään selvinä pidettyihin asioihin. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on heikentänyt uskoa rauhan pysyvyyteen myös pohjoisessa Euroopassa. Nuorisobarometrin

tutkimuksen mukaan suurin osa nuorista voi hyvin, mutta nuorten kesken esiintyy polarisaatiota (Kivijärvi & Pirttijärvi 2022, 5-6).

Tutkimuksessani en saanut viitteitä siitä, etteivätkö kohderyhmäni nuoret kuuluisi pääsääntöisesti hyvinvoivien nuorten joukkoon. Haastattelujen perusteella nuorten imatralaisten kyky sopeutua, selviytyä ja toipua haasteellisista tilanteista on merkittävä tekijä turvallisuuden tunteen ja hyvinvoinnin kannalta. Jaakola & Pirkolan (2013) mukaan resilienssiin vaikuttavat monet tekijät, kuten perheen ja ystävien tuki, yhteisön tarjoama tuki sekä yksilön omat vahvuudet, kuten tunteiden säätelykyky ja ongelmanratkaisutaidot (Jaakola & Pirkola 2013). Masten (2011) mukaan tämän päivän ihmistieteellisissä keskusteluissa resilienssillä on usein kaksoismerkitys. Yhtäältä käsitteellä viitataan kriisisietokykyyn tai selviytymiseen akuuteissa stressitilanteissa, niin sanottuun iskunkestävyyteen. Resilienssillä voidaan toisaalta tarkoittaa kriisien jälkeistä ja odotettua parempaa palautumista (Masten 2011) tai mukautumiskykyä ja muutosjoustavuutta muuttuvissa olosuhteissa (Kivijärvi 2022). Mielestäni resilienssiä voidaan tarkastella myös oppimisen näkökulmasta. Selviytymiskyky ja palautuminen vaikeuksista eivät tarkoita ainoastaan kykyä kestää vastoinkäymisiä, vaan myös mahdollisuutta oppia niistä ja kasvaa niiden kautta. Resilienssi voi näin ollen ilmentyä yksilön kehittymisenä, itsereflektiona ja vahvempuna tulevaisuudenuskoisena asenteena.

Olemme eläneet kriisiytyneessä maailmantilanteessa jo hyvän aikaa eikä tilanteeseen näy loppua. Vaikka tutkimuksessani ei perehdytty sietokyvyn tutkimiseen, asian esille nostaminen on merkityksellistä. Haastattelut osoittavat, että nuoret kykenevät pitämään yllä suhteellisen rauhallista asennetta geopolittisista muutoksista huolimatta. Esimerkiksi Natoon liittyminen tai raja-aitaan liittyvä keskustelu eivät aiheuta merkittävää huolta kaikille nuorille, vaan he pyrkivät rationaalisesti arvioimaan tilanteen vaikutuksia omaan elämäänsä. Tämä ilmentää sitä, että heillä on kyky erottaa globaalit ja paikalliset uhat henkilökohtaisesta turvallisuudesta. Resilienssi näkyy myös asenteissa liittyen tulevaisuuden epävarmuuteen. Vaikka sodan uhka tai sen laajeneminen voi herättää huolta, nuoret kykenevät löytämään tasapainon huolen ja arjen

elämisen välillä. Tässä yhteydessä yhteisön rooli on olennainen: koulu, harrastukset ja perhe tarjoavat nuorille turvallisuutta ja vakautta, mikä auttaa käsittelemään epävarmuuden kokemuksia.

5.4 Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arviointi

Käsitevaliditeetti on vähintäänkin kohtuullinen, sillä tutkimuksessa on onnistuttu tavoittamaan nuorten turvallisuuden kokemukseen liittyviä keskeisiä ulottuvuuksia. Aineisto tuo esiin paikallisuuden merkityksen turvallisuuden tulkinnaissa, mikä vastaa tutkimuksen tavoitteita. Validiteetti tarkoittaa tutkimuksen kykyä mitata juuri sitä, mitä sen on tarkoitus selvittää. Laadullisessa tutkimuksessa validiteetti viittaa erityisesti aineiston ja analyysin luotettavuuteen, sekä siihen, kuinka hyvin tutkimuksen tulokset vastaavat asetettuihin tutkimuskysymyksiin. (Hirsjärvi ym. 2022, 231). Tutkimukseni uskottavuutta vahvistaa se, että olen kerännyt aineiston huolellisesti ja analysoinut sitä vastausten perusteella pyrkien varmistamaan, että tulokset heijastavat tutkittavien todellisia kokemuksia ja näkemyksiä. Lisäksi Imatran nuorten turvallisuuden tunteen analyysi suhteessa Giddensin ja Beckin teorioihin sekä valtakunnallisiin tutkimustuloksiin osoittaa, että tuloksia on tarkasteltu laajemmassa kontekstissa.

Uskottavuus viittaa siihen, kuinka hyvin tutkimuksen lukijat – niin kohdehenkilöt kuin ulkopuoliset –, voivat uskoa tutkimuksen tuloksiin ja luottaa siihen, että aineisto on kerätty huolellisesti ja analysoitu perusteellisesti. (Juuti & Puusa, 2020, 168). Koska tutkimusprosessin dokumentointi on olennainen osa laadullisen tutkimuksen luotettavuutta ja toistettavuutta, olen perustellut menetelmälliset valinnat ja dokumentoinut tutkimuksen vaiheet totuudenmukaisesti. Lisäksi paikallisten erityispiirteiden huomioiminen ja vertailu valtakunnallisiin havaintoihin lisää tutkimuksen syvyyttä ja luotettavuutta. Pyrin varmistumaan siitä, että tutkimus täyttää eettiset kriteerit ja tuo hyötyä niin nuorille kuin muille tahoille, joille turvallisuuden tunteen ymmärtäminen on tärkeää. Lisäksi olen analysoinut aineistoa huolellisesti ja rehellisesti, mikä tukee tutkimuksen eettistä kestävyttä. (Juuti & Puusa, 2020, 168)

5.5 Jatkotutkimuksen aiheita

Sanotaan, että lapsissa ja nuorissa on tulevaisuus ja meidän tämän päivän aikuisten on huolehdittava siitä, että jälkipolvillamme on turvallinen tulevaisuus. Raporttien mukaan tulevaisuus pelottaa nuoria, eikä tulevaisuuden odoteta olevan helppoa. Seppälä (2021) tekemän Unicefin raportin mukaan lähes joka kolmas nuori kokee, että hyvästä tulevaisuudesta haaveileminen on vaikeaa (Seppälä 2021). Samoin vuoden 2022 Nuorisobarometri (Kivijärvi 2022, 18) osoittaa, että sodan maantieteellinen läheisyys ja intensiivinen uutisointi ovat tehneet siitä merkittävän tekijän nuorten elämässä.

Kyseiseen raporttiin pohjaten, sekä tästä tutkimuksesta esiin tulleiden kysymysten perusteella jatkotutkimuksen aiheet voisivat liittyä sosiaalisen median vaikutuksiin. Tutkimus voisi keskittyä siihen, miten sosiaalinen media ja uutisointi vaikuttavat nuorten identiteetin muodostumiseen ja maailmankuvan rakentumiseen. Omassa tutkimuksessani heräsi kysymys oikean tiedon välittämisestä esimerkiksi kriisitilanteissa. Lisäksi tutkimuksessa olisi mahdollista syventää ymmärrystä nuorten turvallisuuden tunteen ja hyvinvoinnin monimuotoisuudesta sekä laajentaa käsitystä siitä, miten globaali ja digitaalinen maailma vaikuttavat yksilön ja yhteiskunnan turvallisuuden kokemuksiin.

Toinen tutkimuksestani kumpuava aihe voisi liittyä resilienssiin ja siihen miten yhteisölliset ja institutionaaliset rakenteet, kuten koulu, harrastukset ja perhe, tukevat nuorten sietokykyä ja turvallisuuden tunnetta geopolittisesti haavoittuvilla alueilla. Tutkimuksen avulla voisi syventää ymmärrystä nuorten selviytymiskykyä ja tarkastelee laajempia yhteiskunnallisia mekanismeja, jotka vaikuttavat heidän kykyynsä sopeutua ja tuntea turvallisuutta jatkuvassa muutoksessa.

LÄHTEET

Artikkeli 10. Nuorten aikuisten turvallisuuden kokemukset pikkukaupungissa, jonka ovat kirjoittaneet Miettinen, J., Kekoni, T., Vornanen, R., Hämäläinen, J. ja joka on ilmestynyt teoksessa Hänninen, V., Kouvo, A. & Kuusela, P. (toim.) 2020 Elämää sinnittelevässä pikkukaupungissa. Varkautelaisten arki ja hyvinvointi Tampere: Tampere University Press, pp. 235–262. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-359-024-3> [viitattu 28.3.2025].

Beck, U. 1992 Risk Society. Towards a New Modernity. Sage Publications.

Björn, R. 2024. Medialukutaito vahvistaa turvallisuuden tunnetta. *Mediataito*. Verkkolehti s.a. Saatavissa: <https://mediataitoviikko.fi/kolumni-medialukutaito-vahvistaa-turvallisuuden-tunnetta/> [viitattu 10.9.2024].

Enqvist, K. 2024 Meitä säilytellään kuvitelluilla katastrofeilla. Yle Areena. Päivitetty 1.10.2024. Saatavissa: <https://yle.fi/a/74-20113825>. [viitattu 4.1.2025].

Evwaraye, A. Sisäisen turvallisuuden strategia. Sisäministeriön verkkojulkaisu 15/2017. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-138-1> [viitattu 18.1.2024].

Giddens, A. 1991 Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age. Blackwell Publishing.

Hakala, J. T. 2018. Toimivan tutkimusmenetelmän löytäminen. Teoksessa Valli, R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. 5., uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus, 14–26.

Hevonoja, J. 2024. Nuorten mielenterveysoireiluja itsetuhoisuus ovat lisääntyneet- nyt etsitään syitä ja ratkaisumalleja. Yle uutiset 15.1.2024. Saatavissa: <https://yle.fi/a/74-20069461> [viitattu 13.3.2024].

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2022. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus Oy. E-kirja. Saatavissa: <https://www.elibrary.com/book/9789523458123> [viitattu 9.1.2025].

Ilmonen, K. & Jokinen, K. 2002. Luottamus modernissa maailmassa. Kopijyvä Kustannus Oy. Jyväskylän yliopisto: Jyväskylä. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-5891-6> [viitattu 28.3.2025].

Imatran kaupunki s.a. Vuoksi ja Imatrankoski. Imatran kaupunki. Verkkosivu. Saatavissa: <https://www.imatra.fi/tietoa-imatrasta/vuoksi-ja-imatrankoski> [viitattu: 28.3.2025].

Imatran kaupunki s.a. Raja. Verkkosivu. Saatavissa: <https://www.imatra.fi/tietoa-imatrasta/raja> [viitattu 28.3.2025].

Imatran kaupunki s.a. Imatran työttömyysaste kuukausittain v.2022-2024. Verkkosivu. Saatavissa: https://www.imatra.fi/sites/default/files/2024-04/imatran_tyottomyysaste_kuukausittain_2022-2024_helmikuu_ja_vuosikeskiarvo_2000-2024.pdf. [viitattu 20.3.2025].

Jaakola, T. & Pirkola, S. Sosiaali- ja terveysministeriö 2013. Ennen kuin on liian myöhäistä – Ehkäisevän mielenterveyshäiriön suuntaviivat. Helsinki. Pdf-dokumentti. Saatavissa: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/90874/URN_ISBN_978-952-245-686-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 6.1.2025].

Juuti, P. & Puusa, A. 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Helsinki: Gaudeamus Oy. E-kirja. Saatavissa: <https://www.elibrary.com/book/9789523456167> [viitattu 9.1.2025].

Kaarkoski, M., Riikonen, R., Huhtinen, A.-M., Tillander, E. & Sederholm, T. 2022. *Luotanko vai enkö luota? Nuorten luottamus sosiaalisessa mediassa levivävään informaatioon ja siihen liittyviä tekijöitä*. Verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://journal.fi/ta/article/view/113761> [8.3.2025].

Kolmoiskriisi ravistelee mieliä perustavanlaatuisesti- tuleeko koskaan enää olemaan aikaa, kun ei olisi jotain huolta? MTV 3 uutiset & Allianssi ry. 15.3.2022. Saatavissa: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/me-kysyimme-nuoret-vastasivat-kolmoiskriisi-ravistelee-mieliä-perustavanlaatuisesti-tuleeko-koskaan-ena-olemaan-aikaa-kun-ei-olisi-jotain-huolta/8378638> [viitattu 21.12.2023].

Kopra, J. 2023. Yhteistyöllä vauhtia rajamaakuntien elinvoimaan. Verkkosivu. Saatavissa: <https://liitto.ekarjala.fi/yhteistyolla-vauhtia-rajamaakuntien-elinvoimaan/>. [viitattu 4.1.2024].

Limnell, J. & Rantapelkonen, J., 2017. Pelottaako? Nuoret ja turvallisuuden tunteisuus. Docendo Oy. Helsinki.

Martelius, J. 2025 Kansallisen turvallisuuden katsaus 2025. Päällikön esipuhe. Supo. Verkkosivu. Saatavissa: <https://katsaus.supo.fi/paallikon-esipuhe>. [Viitattu 8.3.2025].

Martelius, J. 2025 Kansallisen turvallisuuden katsaus 2025. Päällikön esipuhe. Supo. Verkkosivu. Saatavilla: <https://katsaus.supo.fi/venaja-asemoi-itseaan-udelleen-maailmalla>. [Viitattu 8.3.2025].

Peltonen, M. 2022. Turistit kaikkoavat itäisestä Suomesta Venäjän takia – eteläkarjalaiset pysyttelevät silti levollisina: Täällä ei mystifioida rajaa. MTV Uutiset 21.5.2022. Saatavissa: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/turistit-kaikkoavat-itaisesta-suomesta-venajan-takia-etelakarjalaiset-pysyttelevat-silti-levollisina-taalla-ei-mystifioida-rajaa/8432766> [viitattu 28.3.2025].

Puolustusministeriö s.a. Suomen Nato-jäsenyys. Suomen Nato-jäsenyys lisää Suomen turvallisuutta. Verkkosivusto. Saatavissa: https://www.defmin.fi/vastualueet/suomen_nato-jasenyys [Viitattu 7.3.2025].

Rajavartiolaitos. Itärajan esteaita 2024. Verkkosivut. Saatavissa: <https://raja.fi/itarajan-esteaita> [viitattu 2.12.2025].

Rajavartiolaitos 2023. Kaakkois-Suomen rajavartiolaitos sulkee rajanylityspaikkansa. Verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://raja.fi/-/kaakkois-suomen-raja-vartiosto-sulkee-rajanylityspaikkansa>. (viitattu 18.1.2024).

Salokoski, T. & Mustonen, A. 2007. Median vaikutukset lapsiin ja nuoriin. 2/2007. Helsinki: Mediakasvatusseura ry. Verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://mediakasvatus.fi/wp-content/uploads/2018/06/ISBN978-952-99964-2-1.pdf> [viitattu: 22.2.2025].

Santamäki, S. & Vainio, I.-S. 2021. Sosiaalisen median käytön vaikutus nuorten terveyteen – kuvaileva kirjallisuuskatsaus. Turun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö AMK. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202105046835> [viitattu 22.2.2025].

Schönberg, K. 2024. Tyhjentyvä kaupunki. Yle. Verkkojulkaisu. 10.11.2024. Saatavissa: <https://yle.fi/a/74-20123017> [Viitattu 6.3.2025].

Seppälä, L. 2021. Suomen Unicefin raportti 2.9.2021. Lähes joka kolmas nuori kokee, ettei hyvästä tulevaisuudesta ole helppo unelmoida. Verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://www.unicef.fi/tyomme/ajankohtaista/uutiset-ja-nakokulmat/2021/unicefin-kysely-lahes-joka-kolmas-nuori-kokee-ettei-hyvasta-tulevaisuudesta-ole-helppo-unelmoida/> [viitattu: 25.1.2024].

Suojanen, I., 2022. Onnellinen turvallisuus. Gaudeamus Oy.

Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry. 2023. Mitä kuuluu nuorille - tieto- ja ratkaisupaketti nuorten hyvinvoinnin tilasta, Verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://nuorisoala.kuvat.fi/kuvat/Julkaisut/Katsausket+%E2%80%93Mitt%C3%A4+kuuluu+nuorille+ja+nuorisoalalle/2023/+MIT%C3%84+KUULUU+NUORILLE+-+TIETO-+JA+RATKAI-SUPAKETTI+2023.pdf> [viitattu 13.12.2024].

Suri, H. 2011. Purposeful sampling in qualitative research synthesis. *Qualitative Research Journal*, 11(2), pp. 63–75. Saatavissa: https://www.researchgate.net/publication/275921658_Purposeful_Sampling_in_Qualitative_Research_Synthesis [viitattu 16.2.2025].

Tulevaisuusvaliokunta 2024. Medialiitto ry. Lausunto. Julkaistu 12.3.2024. Pdf-dokumentti. Saatavissa: https://www.medialiitto.fi/wp-content/uploads/2024/03/12032024_medialiitto-lausunto_tuv_suomen-avaintavoitteet-eu-ohjelma.pdf [viitattu 8.3.2025].

Turola, S. 2021. Lasten ja nuorten säätio. Resilienssi on taito sopeutua muutoksiin – näin kehität sitä itse. Verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://nuori.fi/blog/2021/01/25/resilienssi-on-taito-sopeutua/>. [viitattu 13.12.2024].

Ulkoministeriö s.a. Suomen Nato-jäsenyys. Verkkojulkaisu. Helsinki. Saatavilla: <https://finlandabroad.fi/web/nato/suomen-nato-jasenyyys> [Viitattu: 10.10.2024].

Uusitalo, H. and Simpura, J. 2020. Erik Allardt hyvinvoinnin tutkijana. Pdf-dokumentti. Saatavissa: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140729/YP2005-6_Uusitalo%26Simpura.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 12.1.2024].

Valtioneuvoston julkaisuja 2022:18. Ajankohtaisselonteko turvallisuusympäristön muutoksesta. Helsinki. Verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163999> [viitattu 4.1.2025].

Valtion nuorisoneuvoston julkaisuja, numero 70. Katsaus nuorten hyvinvointiin 2023. Pdf-dokumentti. saatavissa: https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2023/03/hyvinvointikatsaus_saavutettava.pdf [viitattu: 26.1.2024].

Valtion nuorisoneuvosto 2022. Nuorisobarometri. Teoksessa Kivijärvi, A. (toim.) & Pirttijärvi, A. Läpi kriisien. Helsinki: Pdf-dokumentti. Saatavissa: <https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2023/03/nuorisobarometri-2022-web.pdf> [viitattu 21.1.2024].

Opinnäytetyön teemahaastattelun kysymykset

Mitä turvallisuus tarkoittaa sinulle

- Milloin tunnet olosi turvalliseksi? Voitko kuvailla tilannetta, jossa tunsit olosi täysin turvatuksi?
- Mitkä asiat lisäävät henkilökohtaista turvallisuudentunnettasi?

Turvattomuuden tunnetta aiheuttavat kokemukset:

- Voitko kertoa tilanteesta, jossa tunsit itsesi turvattomaksi? Mitkä tekijät aiheuttivat tämän tunteen?
- Miten pyrit toimimaan tai reagoimaan, kun tunnet olosi turvattomaksi?
- Vaikuttavatko ympäröivä maailma ja nyt käynnissä olevat konfliktit turvallisuuden tunteeseesi?

Ympäristön ja alueellisen sijaintimme merkitys:

- Kuinka tärkeänä pidät fyysistä ympäristöä (kuten kotia, koulua tai naapurustoa) turvallisuutesi kannalta?
- Tuntuuko, että asuinalueesi tai päivittäinen ympäristösi vaikuttaa siihen, kuinka turvalliseksi koet olosi?
- Miten Suomen ja Venäjän välille rakennettava raja-aita vaikuttaa turvallisuuden tunteen kokemukseesi?

Uutisten ja median merkitys:

- Onko sosiaalisella medially tai uutisvirralla merkitystä siihen, kuinka turvalliseksi koet olosi?
- Oletko kohdannut sosiaalisessa mediassa tilanteita, joissa turvallisuudentunteesi on heikentynyt?
- Pystyykö ajantasaisen kuva ja - tietotulvan joukosta löytämään oikealta vaikuttavaa tietoa ja kuinka uutisotsikot vaikuttavat turvallisuuden tunteen kokemukseesi?